

Crna Gora
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO
Sektor za nastavu
Odsjek za utvrđivanje kvaliteta

Broj: 03-1-G20/2

Podgorica, 31.05.2019

Izveštaj o utvrđivanju kvaliteta
obrazovno-vaspitnog rada

U periodu od 08.04.2019. do 12.04.2019.

JU Srednja ekonomska škola „Mirko Vešović“ - Podgorica

Crna Gora
Zavod za školstvo

Broj: 04-620/1-19

Podgorica, 05.04.2019. godine

Na osnovu člana 40 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07) i („Službeni list CG“, br. 45/10, 36/13, 39/13 i 44/13), člana 2 i člana 7 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama („Sl. list Crne Gore“ br. 26/12), donosim

RJEŠENJE

I - Imenuje se tim nadzornika u sastavu:

1. **Rabija Šarkinović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i engleski jezik), rukovodilac tima;
2. **mr Irena Ivanović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i predmet crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost), član;
3. **Ana Ivanović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i sociologiju), član;
4. **Raba Hodžić**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i italijanski jezik), član;
5. **Džoana Perkaj**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i istoriju u ustanovama sa nastavom na crnogorskom i albanskom jeziku), član;
6. **Miodrag Vučeljić**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i matematiku), član;
7. **Milica Vušurović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i biologiju), član;
8. **mr Ana Stanišljević**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i francuski jezik), član i
9. **mr Anton Gojčaj**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i albanski jezik), član.

II - Zadaci tima su da izvrši utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u **JU Srednja ekonomska škola „Mirko Vešović“**, Podgorica od **08.04.2019.** do **12.04.2019.** god.

III - Članovi tima i rukovodilac tima dužni su da postupe u smislu člana 11 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

IV - Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

DIREKTOR

Resad Sijarić

Dostavljeno:

- članovima tima,
- arhivi

Nadzornik: mr Ana Stanišljević
 za upravljanja i rukovođenja ustanovom
 aspekti utvrđivanja kvaliteta

			Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
20	47587	Godišnji plan i njegova realizacija	5			X	
15	47580	Rad stručnih organa	6		X		
13	47581	Proces interne evaluacije rada	3			X	
12	47582	Realizacija plana za unapređenje kvaliteta	7		X		
12	47583	Pedagoško-instruktivni rad direktora i saradnika	8		X		
10	47584	Rad Školskog / Upravnog odbora	7		X		
10	47585	Program razvoja	7		X		
8	47586	Vođenje pedagoške evidencije i dokumentacije	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.05	UGLAVNOM USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
47587	<p>Godišnji plan i program za školsku 2018/2019. godinu je uradio prethodni direktor sa saradnicima. Plan sadrži uglavnom bitne strukturne elemente i aktivnosti neophodne za funkcionisanje rada Škole. Iz školske dokumentacije se vidi da je pri njegovom usvajanju ispoštovana zakonska procedura. Ne sadrži Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana rada Škole za prethodnu godinu, sa odgovarajućim osvrtom u skladu sa strukturom i sadržajima Plana. Strukturalno nijesu obuhvaćeni svi segmenti kojima se odlikuje jasna i mjerljiva vizija jednogodišnjeg kvaliteta rada Škole, a neki programi nijesu u dovoljnoj mjeri operativno razrađeni. Godišnji plan i program u izvjesnoj mjeri proizilazi iz Programa razvoja ustanove. Metodološki nije dovoljno jasno planirano praćenje, procjenjivanje i vrednovanje rezultata ostvarivanja Godišnjeg plana rada Škole. Sa konstatacijom iz upitnika da Uprava razvija povjerenje, uvažava različita mišljenja i obezbjeđuje dobru komunikaciju potpuno se složilo blizu 60% nastavnika, dok se djelimično složilo 7,41% , a negativno mišljenje je izrazilo 3,7% nastavnika. Učenici su po ovom pitanju nešto strožiji, tako da se sa istom konstatacijom potpuno slaže 31,82%, a djelimično 22,73%, dok je neslaganje izrazilo 9,09% anketiranih učenika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Godišnji plan i program treba da bude sveobuhvatniji, bogate i raznovrsne strukture. Raditi izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana za prethodnu školsku godinu i isti procesuirati u skladu sa zakonom.</p>
47580	<p>Plan rada Nastavničkog vijeća je zadovoljavajućeg kvaliteta sa uglavnom definisanim programskim ciljevima i djelimično razrađenom metodologijom realizacije. Sjednice se redovno održavaju, zapisnici su uredni i sadrže zaključke. Planom rada odjeljenjskih vijeća predviđeno je razmatranje obrazovno-vaspitnog rada, uglavnom poslije klasifikacionih perioda. Ne sadrži program rada sa nadarenim učenicima i sa učenicima koji teže napreduju. Uglavnom su korektno navedene i ostale aktivnosti u skladu sa Godišnjim planom. Uvidom u odjeljenjske knjige iz tekuće, kao i prethodnih godina, može se zaključiti da odjeljenjska vijeća poštuju plan rada, a odjeljenjske starješine uglavnom ažurno izvršavaju svoje obaveze. Pojedini zapisnici stručnih aktiva vode se uglavnom pregledno i uredno. Međutim, ima i onih koji su nepotpuni, bez zaključaka i ne prate Godišnji plan aktiva. Komisije i stručni timovi koje su formirali stručni organi podnose svoje izvještaje. Prema anketi, u Školi se 64,2% nastavnika potpuno i 27,16% uglavnom složilo sa tvrdnjom da uprava Škole usmjerava i usklađuje rad stručnih organa. Suprotno mišljenje izkazalo je 3,7% anketiranih nastavnika.</p>
47581	<p>U Godišnjem planu i programu postoji dio koji se odnosi na internu evaluaciju. Navedeni su članovi Odbora za internu evaluaciju koji je formiran na sjednici Nastavničkog vijeća 2017. godine, Tim za internu evaluaciju, kao i Akcioni plan realizacije interne evaluacije. Međutim, tokom nadzora se došlo do saznanja da u Školi proteklih nekoliko godina nije rađena interna evaluacija. Sa dolaskom nove direktorice u februaru pokrenuto je pitanje interne evaluacije i angažovan je Tim koji je naveden u Godišnjem planu i programu rada Škole. Odlučeno je da se radi samoevaluacija u cjelini. Tim se sastao dva puta o čemu svjedoče uredni zapisnici. Članovi Timu su upoznati sa rezultatima eksterne evaluacije koju je uradio Centar za stručno obrazovanje 2017. godine, a takođe su im podijeljeni priručnici o samoevaluaciji. Škola se obratila direktoru Centra za stručno obrazovanje sa molbom da se obezbijedi obuka za interne evaluatore i obuka je dogovorena za 15. april. Postojeći akcioni plan realizacije interne evaluacije biće doradjen i unaprijeđen.</p>
47582	<p>Plan za unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada Škole potpuno je usklađen sa Izvještajem o utvrđivanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada iz 2012. godine. U Izvještaju o realizaciji Plana iz 2015. godine, Tim nadzornika Zavoda za školstvo konstatovao je da je Škola najveći broj preporuka u potpunosti realizovala, te da su realizovane planirane aktivnosti na osnovu Izvještaja o utvrđivanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada.</p>
47583	<p>U Godišnjem planu i programu rada Škole nalazi program rada prethodnog direktora, pomoćnice direktora i pedagoškinje. U programima je istaknuta pedagoško-instruktivna funkcija. Nastavnicama se pruža pedagoška pomoć u organizovanju procesa nastave. Dati su na uvid planovi hospitacija pomoćnice direktorice i pedagoškinje, kao i uredno vođene evidencije o posjećenim časovima sa protokolom praćenja. Direktorica je po dolasku na dužnost sačinila orijentacioni plan hospitacija koje će realizovati tokom aprila i maja. Na sjednicama stručnih aktiva analizira se pedagoško-instruktivni rad i daju sugestije i mjere za unapređenje. Rasporedom časova ostvarena je uglavnom ravnomjerna opterećenost u toku radnog dana i radne sedmice. Časovi praktične nastave i preduzeće za vježbe dati su najčešće kao posljednji časovi što umanjuje efikasnost nastave. Na osnovu uvida u rezultate sprovedene ankete sa konstatacijom iz upitnika da uprava Škole stavlja učenje i postignuća učenika u središte aktivnosti Škole potpuno se složilo 63% nastavnika i 46% učenika. Neslaganje sa ovom tvrdnjom iskazalo je 3,7% nastavnika i 1,3% anketiranih učenika.</p> <p>Preporuke</p>

	Obrazloženje
	Preporuke
	Časove praktične nastave i Preduzeća za vježbe rasporediti na više dana radi bolje efikasnosti nastave.
47584	U Godišnjem planu i programu rada Škole dat je Plan rada Školskog odbora i navedeni njegovi članovi. Pregledom sveske zapisnika konstatovano je da Školski odbor razmatra i odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti, te da aktivnosti realizuje uglavnom u skladu sa planiranom dinamikom. Međutim, iz zapisnika nije vidljivo da se na sjednicama razmatra realizacija Programa razvoja Škole. O radu Školskog odbora vodi se uredna evidencija (i u elektroskoj formi). Svaka strana zapisnika je numerisana, ovjerena pečatom i potpisima zapisničara i predsjednika. Zapisnici sa sjednica sadrže zaključke u vezi razmatranih aktivnosti.
	Preporuke
	Na sjednicama razmatrati realizaciju Programa razvoja.
47585	Program razvoja sa kojim je direktorica neposredno pred nadzor konkurisala za mjesto direktora Škole odnosi se na period od 2019. do 2023. godine. Dokumentat uglavnom ima odgovarajuću strukturu, istaknuti su misija i vizija, ciljevi razvoja, a među prioritete oblasti razvoja direktorica na prvo mjesto stavlja postignuća učenika, materijalno tehničke uslove za realizaciju savremenog nastavnog procesa, podršku učenicima, kao i stručno usavršavanje nastavnika. Kako u Školi nije rađena interna evaluacija, a da bi se identifikovalo postojeće stanje, odnosno, došlo do definisanih ciljeva i prioriteta oblasti razvoja, za izradu Programa razvoja korišteni su rezultati eksterne evaluacije koju je uradio Centar za stručno obrazovanje. Navedeni ciljevi razvoja u Programu su realni, praktično ostvarivi i mjerljivi i imaju bitnu ulogu u životu i radu Škole. Direktorica u razgovoru navodi da joj šira školska dokumentacija u vrijeme izrade Programa razvoja nije bila dostupna.
	Preporuke
	Dokumentat unaprijediti koristeći rezultate eksterne i interne evaluacije.
47586	Pedagoška evidencija i dokumentacija uglavnom su uredno i blagovremeno vođene. Podaci u matičnim knjigama unešeni su korektno, ali u odjeljenjskim knjigama postoje određene manjkavosti koje se uglavnom odnose na kratke ili nesadržajne zapisnike sa sjednica odjeljenjskih vijeća i roditeljskih sastanaka. U Ljetopisu, koji je potkrijepljen i fotodokumentacijom, hronološki su zabilježeni značajni događaji iz života Škole.

nadzornik: Milica Vušurović
 et kadrovskih, materijalnih, tehničkih i bezbjednosnih uslova rada ustanove
 Aspekti utvrđivanja kvaliteta

Aspekti utvrđivanja kvaliteta			Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
18	47588	Stručna zastupljenost	7		X		
15	47595	Opremljenost nastavnim/smještajnim sredstvima	7		X		
14	47589	Profesionalni razvoj zaposlenih	8		X		
12	47590	Prostorno-tehnički i smještajni uslovi	7		X		
11	47591	Opremljenost računarima	8		X		
10	47592	Korišćenje raspoloživih resursa	8		X		
10	47593	Bezbjednosni uslovi rada (tehničko-normativni)	9	X			
10	47594	Sanitarno-higijenski uslovi	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.55	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
47588	<p>Kadrovska struktura zaposlenih je u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Sva nastava je stručno zastupljena, osim dva predmeta iz pravne grupe (nijesu položeni stručni ispiti). Škola je raspisivala konkurs, ali se nijesu javila lica koja bi stručno zastupila nastavu. U periodu nadzora 24 radnika su zasnovali radni odnos na određeno vrijeme, 11 je bilo na bolovanju i za njih je obezbijedena adekvatna zamjena. Nastavnici crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti, istorije, geografije, francuskog i italijanskog jezika su na dopuni norme časova u drugoj školi ili dopunjuju u ovoj. U Školi je zaposleno četiri stručna saradnika (pedagoškinja, psihološkinja, dva bibliotekara), jedna pomoćnica direktora, iako po broju učenika mogu imati dva pomoćnika. Radno iskustvo je značajno za veći dio nastavnog osoblja i omogućava kvalitetno zastupljenu nastavu.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti još jednog pomoćnika direktora Škole shodno normativima i po mogućnosti u potpunosti stručno zastupiti nastavu.</p>						
47595	<p>Obrazovno-vaspitni ishodi učenja, na osnovu raspoloživih nastavnih sredstava i pomagala, mogu se postići u određenom broju iz opšte grupe predmeta. Nedostatak se nadoknađuje savremenom tehnologijom i pristupom internetu. Školska biblioteka raspolaže knjižnim fondom od 10 000 naslova i 11 000 knjiga (po riječima bibliotekara). Dio fonda dopunili su roditelji učenika škole. Broj naslova stručne literature i lektire ne zadovoljavaju potrebe nastavnika i učenika na što ukazuje i anketa. Sa konstatacijom da školska biblioteka raspolaže sa dovoljno bibliografskih jedinica za potrebe učenika i nastavnika djelimično se složilo, nije se složilo i ne zna skoro 41% anketiranih učenika i 46,25% anketiranih nastavnika. Pojedine učionice raspolažu pomoćnom literaturom, ali je i njihovo formiranje otežano zbog objektivnih razloga (nemogućnost formiranja kabinetske nastave). Sala za fizičko vaspitanje omogućava realizaciju većine ishoda učenja jer uglavnom raspolaže sa potrebnim rekvizitima koji su smješteni u pomoćnim prostorijama. Zbog većeg broja učenika u Sali se realizuju časovi sa dva odjeljenja istovremeno, ali zbog veličine sale i radnog iskustva nastavnika to ne ometa nastavni proces.</p> <p>Preporuke</p> <p>Na osnovu specifikacija koju treba da dostave aktivni i bibliotekari upravi Škole planirati nabavku nastavnih sredstava i pomagala i bibliografskih jedinica na godišnjem nivou. Stručni aktivni treba da dostave bibliotekaru naslove potrebnih knjiga i na osnovu toga da se izradi lista prioriteta za svaku godinu.</p>						
47589	<p>Škola je formirala Tim za profesionalni razvoj koji se periodično sastaje i o tome vodi uredne zapisnike u zasebnoj evidenciji. Primjetno je da su u posljednje dvije godine aktivnosti vezane za ovaj segment rada značajno porasle. U ovoj školskoj godini Nastavničko vijeće je razmatralo Profesionalni razvoj na nivou Škole. Izrađen je operacionalizovan plan koji je povezan sa ličnim planovima razvoja nastavnika. Plan sadrži nekoliko ciljeva i većina se može postići predviđenim aktivnostima. Aktivnosti za pojedine ciljeve i u planu na nivou Škole i u ličnim planovima nastavnika ili su uopšteni, ili se odnose na aktivnost učenika, umjesto na razvoj kompetencija nastavnika kojim bi se postigli postavljeni ciljevi. Nastavnici su formirali lične portfolije koji sadrže potrebne podatke, sertifikate, planove. U Školi se trenutno nalaze tri lica na stručnom osposobljavanju (crnogorski, srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost, engleski jezik i ekonomska grupa predmeta). Za sve se Program rada mentora sa nastavnikom pripravnikom (Zavod za školstvo), a mentori pripremaju mjesečne izvještaje o njihovom radu. Takođe, formirali su svoje profesionalne portfolije. Više od 10% nastavnika Škole dobilo je više zvanje (devet nastavnika), dok je troje u proceduri. Posvećenost profesionalnom usavršavanju uočava se i u anketi za nastavnike koji su se sa konstatacijama da su zainteresovani za profesionalno usavršavanje, i da su ponuđene mogućnosti za profesionalno usavršavanje potpuno iskoristili, potpuno i uglavnom složili u 95% i 83% slučajeva.</p>						
47590	<p>Školska zgrada je novijeg datuma, ali ne zadovoljava prostorne standarde prema broju učenika, niti omogućava savremeni pristup realizaciji nastave (nedostatak prostora za organizovanje kabinetske nastave, nepostojanje prostora za školsku čitaonicu, amfiteatar, nedovoljno prostora za izvođenje vannastavnih aktivnosti, sala za fizičko vaspitanje odvojena od glavne zgrade sa nepokrivenim prolazom i drugo). Anketa pokazuje da su ovog problema svjesni i učenici i nastavnici (oko 37% anketiranih nastavnika i 30% anketiranih učenika djelimično se slaže i ne slaže se da školski prostor i oprema omogućava realizaciju nastavnih i vannastavnih aktivnosti). Veliki entuzijazam uprave i nastavnika Škole omogućava da se ovi nedostaci djelimično premoste. Nastava se realizuje u učionicama opšte namjene i manji broj kabineta: informatika, strani jezici, stručni predmeti. Tokom nadzora pokazan je prostor za koji je navedeno da se u njemu realizuje kabinetska</p>						

Obrazloženje

nastava crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti. Spoljašni školski prostor je ograđen, oplemenjen sa raznovrsnim biljkama i ima sportski teren, parking i staze za prilaz Školi, kao i riješene arhitektonske barijere za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama. Za ove učenike u Školi se nalazi lift i prilagođeni toaleti. U školskom dvorištu nedostaje mobilijar za kvalitetniju realizaciju nastave, vannastavnih aktivnosti i slobodnog vremena učenika.

Preporuke

Izraditi plan rješavanja problema prostora koji treba dostaviti institucijama obrazovanja. U skladu sa mogućnostima Škole i u saradnji sa lokalnom zajednicom opremiti dvorište potrebnim mobilijarom.

47591 Škola raspolaže sa dvije informatičke učionice i kabinetom Preduzeća za vježbanje gdje se nalazi veći broj računara, a računarima i projektorima su opremljene i pojedine učionice. Nastavnicima i učenicima su na raspolaganju 79 računara (deset su neispravni), četiri interaktivne table koje se nalaze u kabinetima i učionicama, osam projektor za realizaciju nastave i jedan u holu Škole, dva televizora (u holu i đlačkom klubu), jedan kopir aparat i dva multifunkcionalna štampača. Didaktički softer imaju neki stručni predmeti. Internet je dostupan u školskoj zgradi, ali je problem veći broj učenika i nastavnika koji ga istovremeno koriste. Otežavajuća okolnost za realizaciju nastave, posebno opšte grupe predmeta je nedostatak mobilnog laptopa i projektor koji bi bio na raspolaganju nastavnicima u nedostatku slobodnih termina u informatičkim učionicama.

Preporuke

Obezbijediti laptop i projektor koji bi mogli da se koriste u realizaciji nastavnog procesa u različitim učionicama opšte namjene.

47592 ICT koordinator svakodnevno pruža pomoć i individualno obučava nastavnike kojima je to potrebno. Internet i računari su dostupni učenicima (oko 80% anketiranih učenika potpuno i uglavnom se slaže) u toku redovne nastave i vannastavnih aktivnosti. Informatičku učionicu koriste i drugi profesori u skladu sa slobodnim terminima. Škola radi u dvije smjene. Ulažu se veliki naponi da se prevladaju objektivni problemi i da svi resursi budu u funkciji nastavnih i vannastavnih aktivnosti.

47593 Bezbjednosni uslovi rada su na visokom nivou. Škola raspolaže normativno-tehničkom dokumentacijom od nadležnih institucija (ispravnost vode, električnih i gromobranskih instalacija, deratizacija, dezinfekcija, dezinsekcija, atestiranje 1 velikog i 14 običnih protivpožarnih aparata). Bezbjednost u okviru Škole se postiže dežurstvima nastavnika i učenika (uglavnom se vodi uredno dnevna evidencija), kao i pomoćnog osoblja. Usvojeni su pravilnici o kućnom redu, zaštiti na radu, zaštiti od požara. Izvršeni su sistematski ljekarski pregledi nastavnog osoblja, a učenici se pregledaju u skladu sa planom Doma zdravlja. Pedagoško-psihološka služba je realizovala radionice različitih edukativnih programa, posebno na polju preventive i zaštite od vršnjačkog nasilja. Primjer dobre prakse je realizacija međuškolskih radionica. Za radionice je urađen plan, ali nedostaje objedinjeni plan na nivou Škole za različite edukativne programe. Škola je obezbijeđena video nadzorom, alarmom, osvijetljenjem školskog dvorišta. Odgovarajuća temperatura se postiže centralnim grijanjem i klima uređajima.

47594 Tokom nadzora unutrašnji i spoljašnji školski prostor je bio uredan i prijatan za rad. Anketa ukazuje da učenici nijesu zadovoljni higijenom toaleta, što je djelimično tačno zbog neprijatnog mirisa. Međutim, i pored urednog držanja toaleta tokom nadzora taj problem nije riješen, što ukazuje na objektivne razloge i propuste tokom gradnje Škole (neodgovarajući broj toaleta prema broju učenika, odvodne cijevi i drugo).

Preporuke

Na osnovu nalaza stručnog lica i prijedloga za rješenje problema otklanjanja neprijatnih mirisa, napraviti izvještaj koji treba uputiti nadležnim institucijama obrazovanja i lokalne uprave.

nadzornik: mr Anton Gojčaj

Ustanove

Aspekti utvrđivanja kvaliteta			Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
19	47596	Poštovanje kućnog reda / pravila	8		X		
19	47597	Međuljudski odnosi	7		X		
18	47601	Interpersonalni odnosi nastavnika i učenika/vaspitača i djece	7		X		
16	47598	Estetska uređenost prostora	7		X		
16	47599	Promocija i uloga u zajednici	8		X		
12	47600	Utjecaj podsticajnih mjera	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.47	USPJEŠNO			
Br. ind.	Opis						
47596	<p>Pravilnik o kućnom redu je usvojen, usaglašen je sa Zakonom i zahtjevima organizacije ukupnog rada Škole, istaknut je u holu i u prostoriji za prijem roditelja i gostiju. Veličina slova istaknutog Pravilnika omogućava da se isti može jasno pročitati od učenika i ostalih. Uprava tvrdi da svi zaposleni u Školi ulažu napor da se kršenja kućnog reda svode na što manju mjeru iako u ustanovi sa tako velikim brojem učenika nije moguće da se u potpunosti iskorijene. Organizuje se dežurstvo nastavnika i učenika, a zapažanja o eventualnom narušavanju kućnog reda ili bilješke druge vrste pišu se u knjizi dežurstva. Promjene u ponašanju (i učenju) učenika kojima su izrečene vaspitne mjere prate se u kontinuitetu i na organizovan način, počevši od Uprave, stručnih saradnika pa sve do odjeljenjskih starješina i ostalih zaposlenih. Kad god se konstatuje narušavanje kućnog reda Škola reaguje po uhodanoj, zakonski i stručno utemeljenoj proceduri. Na tvrdnju iz upitnika da se poštuju pravila ponašanja propisana Kućnim redom 63% učenika i 85% zaposlenih odgovorilo je da se potpuno ili uglavnom slaže, oko 23% učenika da se djelimično slaže i oko 7% učenika da se ne slaže s tom tvrdnjom (zajedno oko 30%, ili skoro svaki treći od 154 anketiranih učenika), što navodi na zaključak da povrede kućnog reda nisu česte, da su to uglavnom sitna kršenja i ne u zabrinjavajućem razmjeru.</p> <p>Preporuke</p> <p>Pojačati edukativne aktivnosti i oblike praćenja odnosa između učenika.</p>						
47597	<p>Direktorica, njen pomoćnik i pedagoškinja dijele mišljenje da u kolektivu vlada radna atmosfera i zdravi međuljudski odnosi. U razgovoru s nadzornikom neki od zaposlenih kazali su da Uprava ravnopravno tretira sve zaposlene i da nijesu primijetili da među zaposlenima ima privilegovanih. Naglasili su da to i naročito važi za period od kada je postavljena nova direktorica. Na konstataciju iz upitnika da su međusobni odnosi u kolektivu zasnovani na poštovanju, toleranciji, bez predrasuda, oko 70% zaposlenih odgovorilo je da se potpuno ili uglavnom slaže. Međutim, činjenica da je četvrtina (25%) od ukupno 85 anketiranih nastavnika na istu tvrdnju odgovorilo „djelimično se slažem“ i 5% „ne slažem se“, iako se iz tog procenta – kao ni iz komentara zaposlenih u upitnicima ne može tačno dijagnostifikovati i razlog takve njihove procjene, govori da nema mjesta za „uljuljivanje“ u ubjeđenju da su međuljudski odnosi na najvišem nivou, jer u zapisnicima nema pisanih tragova da je neka stranka, roditelj ili gost imao prigovor u odnosu na kulturu komunikacije i prijem u Školi.</p> <p>Preporuke</p> <p>U kontinuitetu pratiti kvalitet međuljudskih odnosa u kolektivu i aktivno raditi na njihovom unapređivanju.</p>						
47601	<p>Stav je većine sagovornika iz redova zaposlenih u Školi, ali i predstavnika Učeničkog parlamenta, da nastavnici imaju dobru komunikaciju s učenicima i obratno. Iz zapisnika stručnih organa saznaje se da je bilo izdvojenih, pojedinačnih slučajeva narušavanja odnosa između učenika i pojedinih nastavnika, ali su to rijetki slučajevi. Po upitnicima, oko 10% učenika se ne slaže, a oko 29% se djelimično slaže sa stavom da nastavnici poštuju i podstiču učenike – što zajedno obuhvata značajan broj u odnosu na ukupan broj anketiranih učenika (oko 60% se potpuno ili uglavnom slaže, a oko 1% je zaokružilo odgovor „ne znam“), što donekle protivrječi onome što su kazali predstavnici Učeničkog parlamenta, a razlog može biti da je struktura anketiranih učenika bila heterogenija i dala više prostora različitim viđenjima i procjenama stanja. Bilo je pisanih komentara učenika da ih pojedini nastavnici „ponižavaju za ocjenu“ i kritikuju, ali je takođe bilo, i to više nego kritika, pohvalnih komentara u odnosu na rad i ponašanje nastavnika, Uprave i stručnih saradnika. Zaključak je da su interpersonalni odnosi nastavnika i učenika u ovoj Školi uglavnom u skladu sa pedagoškim normama ponašanja i da ih karakteriše međusobno uvažavanje i poštovanje. Sa tvrdnjom iz upitnika da su odnosi između učenika dobri potpuno ili uglavnom se slaže oko 64% anketiranih učenika, oko 25% djelimično se slaže, dok se 11% učenika ne slaže da taj stav odgovara stanju u ovoj Školi. U razgovoru s predstavnicima Učeničkog parlamenta došlo se do saznanja da ima poremećaja u odnosima između učenika, da je to više prisutno kod ženske populacije, da postoje klanovi ili grupe učenika koje omalovažavaju ili se na neprimjeren način izražavaju i odnose prema drugim učenicima – svojim drugaricama i da je to uslovljeno uglavnom socijalnim razlikama.</p> <p>Preporuke</p> <p>Kroz edukativne radionice, nastavni i vannastavni rad, unapređivati odnose između nastavnika i učenika.</p>						
47598	<p>Uređenju enterijera i eksterijera posvećuje se dosta pažnje, a to se prije svega odnosi na priostorije u prizemlju, čemu doprinose svi zaposleni, ali svoj doprinos daju i učenici. Takođe, uredno izgleda i dobro se održava i dvorišta, a naročito dio dvorišta na ulazu Škole. Hol Škole dekorisan je vitrinama u kojima su izložene medalje, kupovi, priznanja, diplome, zahvalnice itd. ali i slike sa raznih priredbi organizovanih u Školi, zatim slike lučonoša i razni drugi prilozi, kao i panoima sa</p>						

Objasnenje

određenim tematskim sadržajima, koje su radili učenici i nastavnici. Po riječima pomoćnika direktora, prostorije Škole se često osvježavaju novim panoima i edukativnim materijalima. Međutim holovi na prvom i drugom spratu su skromnije dekorisani didaktičko-estetskim i drugim materijalima, zidovi su uglavnom "goli", postoje samo nekoliko vitrina. U unutrašnjim prostorijama Škole ima i ukrasnih biljki, što dodatno oplemenjuje izgled škole. Eksterijer se u kontinuitetu uredno održava, a posebno lijepo izgleda dio na ulazu u Školu. O uređenju unutrašnjih prostorija i dvorišta brinu nastavnici, Uprava, stručni saradnici, kao i higijenski radnici. Na osnovu upitnika, stav da Škola vodi brigu o uređenju i održavanju školskog prostora dijeli u potpunosti ili uglavnom oko 86% učenika, 96% zaposlenih i 73% roditelja, dok se oko 12% učenika i 17% roditelja djelimično slaže, a oko 2% učenika i 6% roditelja ne slaže sa tom tvrdnjom.

47599 Obilježja Škole su istaknuta na vidnom mjestu. Tabla sa nazivom ustanove postavljena je pored ulaza, zastave države i glavnog grada istaknute su na vidnom mjestu. U cilju kontinuiranog izgrađivanja sopstvenog ugleda, informacije o realizovanim aktivnostima kao i o postignućima učenika na takmičenjima Škola prenosi preko fejbuk stranice, instagrama, zatim prigodnim tekstovima s odgovarajućom fotodokumentacijom u Ljetopisu itd. Nastupi učenika ove škole na raznim obrazovnim, kulturnim, sportskim i drugim manifestacijama u gradu, zemlji i na međunarodnom nivou, budu praćeni u štampanim i elektronskim medijima. Takođe, izlazi školski list „Ekonomist“, u štampanoj i elektronskoj formi. Amblem do sad nije postojao, ali, po riječima direktorice, ove godine ga je uradila jedna učenica i u toku je procedura njegovog usvajanja. Međutim, sa tvrdnjom da je Škola centar kulturnih i sportskih aktivnosti u lokalnoj sredini ne slaže se 15% roditelja, 15% učenika i 9% zaposlenih, a djelimično se slaže 32% učenika, 21% zaposlenih i 17% roditelja. Oko 57% anketiranih učenika se potpuno ili uglavnom slaže s gore navedenom tvrdnjom, a to mišljenje dijeli i 66% zaposlenih. Nezadovoljstvo određenog broja učenika ali i nastavnika može se tumačiti da Škola treba da poboljša ovaj segment rada, ali s druge strane treba imati u vidu i činjenicu da Škola funkcioniše u glavnom gradu, centru najvećeg broja i najznačajnijih aktivnosti na državnom nivou – pa informacije o radu Škole, po prirodi stvari, ostaju u sjenci ostalih događaja.

47600 U cilju podsticanja zaposlenih koji se posebno ističu dobrim rezultatima u radu, Škola primjenjuje Pravilnik o nagrađivanju i pohvaljivanju zaposlenih u skladu sa svojim mogućnostima – a najčešće to čini usmeno, preko javnog razglasa, zatim u knjizi obavještenja, preko medija, a dešava se da kao vid nagrade zaposleni dobije i slobodan dan, ali ne i novčanu nagradu, jer Škola nema finansijska sredstva za tu namjenu. U vezi sa primjenom Pravilnika o vrstama zvanja, uslovima, načinu i postupku dodjeljivanja zvanja nastavnika u školi Škola je i do sada, a i dalje to čini, predlagala i predlaže istaknute radnike. Kao rezultat toga nekoliko nastavnika je dobilo zvanje mentora ili savjetnika, a još ih je nekoliko u proceduri. Jedan nastavnik ove Škole proglašen je za najboljeg nastavnika u Crnoj Gori. Svi nastavnici imaju jednaku mogućnost da rade na unapređenju ličnog profesionalnog razvoja, u čemu im Škola izlazi u susret koliko može. Realizacija Plana i programa profesionalnog razvoja nastavnika na nivou Škole redovno se prati i evidentira.

Nadzornik: Džoana Perkaj
 Škola koju ustanova pruža djeci - učenicima
 Aspekti utvrđivanja kvaliteta

			Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
18	47602	Podrška učenicima koji zaostaju u savladavanju gradiva	6		X		
13	47607	Podrška nadarenim učenicima/djeci	6		X		
12	47603	Vannastavne aktivnosti / obavezni izborni sadržaji	10	X			
12	47608	Podrška učenicima/djeci sa smetnjama u razvoju	9	X			
11	47609	Prava i dužnosti učenika/poštovanje dječijih prava	8		X		
10	47610	Zaštita i sigurnost učenika/djece	7		X		
8	47604	Realizacija edukativnih i preventivnih programa	8		X		
8	47605	Profesionalna orijentacija	8		X		
8	47606	Kvalitet rada učeničkog parlamenta	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.64	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
47602	<p>Analiza upitnika pokazuje da je 55,23% učenika i 46,80% roditelja dalo afirmativne odgovore kada je riječ o tome da li su zadovoljni redovnošću održavanja časova; 26% učenika i 31,91% roditelja navodi da je djelimično zadovoljno, 11% učenika i 4,26% roditelja nije zadovoljno, dok 7,80% učenika i 17% roditelja ne zna odgovor. S obzirom da u našim upitnicima nijesu razdvojene dopunska i dodatna nastava ne možemo znati procenat koji se odnosi na dopunsku nastavu. Činjenica je da najveći broj nastavnika ima planove dopunske nastave. Međutim, evidencija o realizaciji nije objedinjena te se ne može steći cjelovita slika o realizaciji. Manji broj časova upisan je u odjeljenjskim knjigama, gdje, objektivno i nema predviđenog prostora za takvu vrstu evidencije, dok jedan broj nastavnika vodi svoju ličnu evidenciju. Od skora se počelo sa vođenjem jedinstvene sveske evidencije na nivou Škole.</p>						
47607	<p>U razgovoru sa učenicima, stručnom službom i upravom Škole, kao i uvidom u evidenciju zaključuje se da kod učenika postoji veće interesovanje za dodatnu nastavu što je podstaknuto i pripremama za maturski ispit. U Školi su istakli i problem nedostatka prostora kada je riječ o poteškoćama u vezi organizacije ovog vida nastave. Kao i kod dopunske, evidencija nije objedinjena, uglavnom je vode nastavnici pojedinačno. Treba istaći da pedagog Škole vodi individualnu evidenciju za svakog učenika u kojoj prati njegov razvoj i postignuća tokom školovanja.</p>						
47603	<p>Škola realizuje raznovrsne vannastavne aktivnosti kroz aktivnosti dramske i plesne grupe, recitatorske grupe; zatim folklor, školski časopis i školski elektronski časopis. U okviru vannastavnih aktivnosti obilježavaju se Evropski dan jezika, zatim Veče francuskog, italijanskog i ruskog jezika, Dani frankofonije i Dani francuskog filma, Sedmica italijanske kuhinje, Dani maslenice, neke su od najvažnijih. Organizuju se aktivnosti humanitarnog karaktera, jedna od takvih je i projekat „Obećana zemlja“ posvećena učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama. Veoma su aktivni Klub volontera, Klub mladih ekologa, Klub mladih bankara, Klub ekomenadžmenta, Klub preduzetnika i njegovo učešće na Međunarodnom sajmu u Plovidivu zajedno sa učenicima Ginmazije "S. Škerović", Klub računovođa, Žensko preduzetništvo, Klub mladih pravnika, Atelje pjesme, poezije i pozorišne umjetnosti. Jedna od aktivnosti "Love is in the air" predstavljena je u KIC-u "Budo Tomović" 13.06.2018. Svaki od klubova realizovao je mnoštvo aktivnosti uključujući i gostovanja uglednih fakultetskih predavača iz oblasti ekonomije, finansija i biznisa, posjeta Školi američke ambasadorke M.A. Ueyehara povodom međunarodne nedjelje obrazovanja koja se sreća sa najboljim učenicima iz predmeta Engleski jezik. O realizovanim aktivnostima vodi se detaljna evidencija u radnim sveskama sekcija, a postavljaju se i objave putem Instagrama.</p>						
47608	<p>Školu pohađa petoro djece sa posebnim obrazovnim potrebama. Uglavnom je riječ o različitim smetnjama: teške tjelesne, i kombinovane tjelesne i intelektualne. Za svakog učenika stručna služba vodi poseban registar. Na početku školske godine obavezan je sastanak roditelja učenika sa odjeljenjskim vijećem. Škola redovno šalje izvještaje nadležnim institucijama. U tehničkom smislu, za učenike sa posebnim potrebama postoji zaseban toalet i lift.</p>						
47609	<p>Analiza rezultata upitnika pokazuje da učenici smatraju da su redovno informisani o svojim pravima i obavezama, s obzirom da su se u 83,12% izjasnili afirmativno. Takođe, sa ovakvim rezultatima slaže se i neposredni razgovor sa učenicima. Učenici su informisani i o organizaciji rada Škole, između ostalog i kroz veb-sajt i fejsbuk stranicu. Škola na raznovrsne načine podstiče i podržava inicijative učenika. Dostojna je bila praksa da se učenici pohvaljuju i nagrađuju za Dan škole. Dolaskom nove direktorice ustanovljen je "Dan najboljih" kao prilika da se posebno istaknu postignuća učenika u učenju, na takmičenjima, itd.</p>						
47610	<p>Da se učenici u Školi osjećaju sigurnim i bezbjednim afirmativno je odgovorilo 81,82% učenika i 91,49% roditelja; 11,70% učenika odgovorilo je da se djelimično slaže; 6,50 učenika izjasnilo se da se ne slaže. Na drugu ponuđenu tvrdnju da Škola vodi brigu o zaštiti od učenika od nudenja ili upotrebe droga, alkohola i opojnih sredstava, 60% učenika i 67,61% roditelja dalo je afirmativne odgovore; 16,23% učenika i 12,77% roditelja djelimično se slažilo, dok se 17,53% učenika i 17,02% roditelja se nije slažilo sa ponuđenom tvrdnjom. Na ponuđenu tvrdnju da u ovoj Školi ne postoje slučajevi omalovažavanja, vrijeđanja i zlostavljanja učenika, 42,21% učenika i 51% roditelja dalo je afirmativne odgovore, 19,48% učenika i 23,4% roditelja odgovorilo je da se djelimično slaže; čak 31,82% učenika i, znatno manje roditelja 12,77%, odgovorilo je da se ne slaže sa ponuđenom konstatacijom. S obzirom da u našim upitnicima nije precizirano o kakvoj vrsti omalovažavanja i zlostavljanja učenika može biti riječ (nastavnici-učenici i obratno, ili, pak između samih učenika), u razgovoru nadzornika sa članovima Učeničkog parlamenta, učenici su pojasnili da su odnosi između nastavnika i učenika dobri. Poimenično su pohvaljeni i pojedini profesori. Takođe, istakli su veoma dobru saradnju sa novom direktoricom škole kao i pedagogom. Naglasili su i da se u školi osjećaju sigurnim. Navodi iz upitnika pojašnjeni su odnosima među samim učenicima gdje, prema njihovim riječima, postoji izrazito podvajanje među učenicima kada je riječ u prvom redu o</p>						

Objasnenje

	<p>razlikama u socijalnom statusu. Kada je riječ o zaštiti od upotrebe narkotika, članovi Parlamenta su naveli da Škola ulaže velike napore da se učenici zaštite, ali su istakli kao otežavajuću okolnost neposrednu blizinu ugostiteljskih objekata u kojima se toči alkohol preko dana kao i neposredne uticaje van samog kruga Škole s obzirom da zgrada nije ograđena u potpunosti i da u krug Škole svakodnevno ulaze osobe koje ne pripadaju učeničkoj populaciji ove, niti drugih susjednih škola.</p>
47604	<p>U Školi se realizuju raznovrsni edukativni programi koji se tiču prevencije upotrebe narkotika, alkoholizma. Takođe, putem predavanja stručnjaka, radionica i edukativnih postera radi se na senzibilizaciji učeničke populacije kada je riječ o borbi protiv različitih vrsta nasilja, posebno vršnjačkog nasilja. Organizuju se radionice u cilju prevencije nasilja koje vode psiholog i pedagog Škole (radionice: "Nenasilno rješavanje konflikata", "Nasilje", "Vršnjačko nasilje") te predavanja na temu "Cyberbullying". Održavaju se i radionice iz oblasti karijerne orijentacije a realizuju ih članovi Tima za karijernu orijentaciju. Podstiču se talentovani učenici kroz projekat tima "Moje vrijednosti i vrline". Škola posebnu pažnju poklanja edukaciji u vezi sa zaštitom životne sredine, te u Školi djeluju dva učenička kluba koja se bave ekologijom.</p>
47605	<p>U Školi postoji Program profesionalne orijentacije za učenike završnih razreda. Odjeljenjske starješine i stručna služba pružaju organizovanu pomoć kod usmjeravanja i odlučivanja o daljem školovanju (prezentacije, brošure, gostovanja i predavanja stručnjaka različitih profila). Škola, takođe, ima plan karijerne orijentacije sa preciziranim aktivnostima, nosiocima aktivnosti i dinamikom realizacije. Evidencija o realizovanim aktivnostima je uredna. Analiza upitnika pokazuje da su učenici i roditelji u najvećem broju afirmativno izjasnili o podršci Škole u ovom smislu, ali i da je jedan broj ispitanika nedovoljno informisan.</p>
47606	<p>Učenički parlament funkcioniše u skladu sa Programom rada i predviđenom dinamikom. U razgovoru sa nadzornicima, članovi Parlamenta su naglasili da su dobili novi snažni podsticaj od nove uprave Škole, posebno direktorice kao i da ostvaruju izuzetno dobru saradnju sa pedagoškinjom. Mada predstavnici Parlamenta nijesu do sada pozivani na sjednice stručnih organa kada je riječ o pitanjima od važnosti za učenike, Nastavničko vijeće je redovno informisano o aktivnostima Parlamenta. U dogovoru sa učenicima i Parlamentom planiraju se i organizuju vannastavne aktivnosti, izleti, akcije uređenja Škole, sportske aktivnosti. Sveska zapisnika vodi se uredno.</p>

... nadzornik: Raba Hodžić
 ...nja sa roditeljima, drugim ustanovama i lokalnom zajednicom
 Aspekti utvrđivanja kvaliteta

		Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
31	47611	Saradnja sa roditeljima		X		
26	47612	Aktivnost Savjeta roditelja			X	
24	47613	Saradnja sa drugim ustanovama i lokalnom zajednicom		X		
19	47614	Uključenost roditelja u vaspitno-obrazovni proces			X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		5.65	UGLAVNOM USPJEŠNO			

Br. ind.	Opis	Opis
47611	U Planu saradnje sa roditeljima dat je sadržaj rada planiranih roditeljskih sastanaka, određeni su nosioci aktivnosti i mjesec u kojem treba da budu realizovane. Informisanje roditelja o obrazovnim i vaspitnim postignućima vrši se preko redovnih roditeljskih sastanaka i individualnih razgovora. Prijem roditelja za individualne razgovore obavlja se u namjenskom prostoru koji obezbjeđuje privatnost. Međutim, Škola nema planirano vrijeme za prijem roditelja. Odziv roditelja na roditeljskim sastancima nije uvijek na očekivanom nivou. Zapisnici sa roditeljskih sastanaka vode se šturo, bez zaključaka. U Školi se ne realizuju opšti roditeljski sastanci. Rezultati ankete pokazuju da je veliki procenat roditelja zadovoljan saradnjom sa odjeljenjskim starješinama. Sa konstatacijom iz upitnika da dobijaju detaljne informacije o postignućima i ponašanju svoje djece ne slaže se ili se djelimično slaže 25% anketiranih roditelja.	
47612	Savjet roditelja nije konstituisan u skladu sa zakonom i nema Poslovnik o radu. Plan rada Savjeta ne realizuje se predviđenom dinamikom. Na sjednicama Savjeta nijesu razmatrana neka suštinska pitanja koja su predviđena Planom rada. Savjet roditelja ne daje mišljenje o Godišnjem planu rada Škole. Ne vrši se analiza o radu Savjeta roditelja. Rezultati ankete sprovedene među roditeljima ukazuju na to da njih 50% nije ili je samo djelimično upoznato sa odlukama i zaključcima Savjeta, što govori o neefikasnom radu ovog organa Škole. Uvidom u odjeljenjske knjige uočava se da se ni na roditeljskim sastancima roditelji ne upoznaju sa odlukama i zaključcima Savjeta. Izvjestan procenat anketiranih roditelja smatra da Savjet roditelja nema mogućnost da utiče na odluke koje se donose u Školi. U praksi se u nedovoljnoj mjeri koriste mogućnosti Savjeta roditelja.	Preporuke Obezbijediti efikasniji rad Savjeta roditelja u skladu sa zakonom, Poslovnikom o radu i Planom rada i poboljšati informisanost roditelja o odlukama i zaključcima Savjeta. Kroz samoevaluaciju periodično provjeravati stepen zadovoljstva roditelja radom Savjeta i na osnovu rezultata preduzimati odgovarajuće mjere poboljšanja.
47613	Program rada sa ustanovama i lokalnom zajednicom sastavni je dio Godišnjeg plana rada Škole. Program sadrži aktivnosti, nosioce aktivnosti i realizaciju po mjesecima. Pojedini nastavnici u okviru predmetnih programa planiraju sadržaje koji afirmišu lokalnu sredinu. U Školi ima primjera pomoći lokalne zajednice, drugih institucija i socijalnih partnera u poboljšanju materijalnih uslova rada. Ne vodi se evidencija o realizaciji Programa saradnje sa drugim ustanovama i lokalnom zajednicom. Afirmaciji Škole doprinose i mediji. Sa konstatacijom iz upitnika da Škola često organizuje susrete sa učenicima drugih obrazovnih ustanova u lokalnoj zajednici i šire ne slaže se ili se djelimično slaže 33% anketiranih nastavnika i 54% anketiranih učenika.	
47614	Škola u nedovoljnoj mjeri podstiče roditelje na učešće i razmatranje aktuelnih pitanja koja su od interesa za učenike. Do sada se nijesu organizovala savjetovanja za roditelje o važnim pitanjima koja se odnose na unapređivanje postignuća njihove djece, tribine, radionice, edukativna predavanja namijenjena roditeljima. Od marta mjeseca ove godine roditelji su po prvi put uključeni u timove i komisije Škole. Postoje rijetki primjeri uključenosti roditelja u obrazovno-vaspitni proces putem pružanja stručne i tehničke pomoći. Nije prepoznato učešće roditelja u planiranju slobodnog dijela kurikuluma. Sa konstatacijom iz upitnika da su roditelji uključeni u realizaciju vaspitno-obrazovnog procesa ne slaže se ili se djelimično slaže 30% anketiranih roditelja i 34% anketiranih nastavnika. Roditelji su kroz anketu izrazili i nezadovoljstvo kada je riječ o uvažavanju njihovog mišljenja o bitnim pitanjima. Ne vrše se analize o uključenosti roditelja u vaspitno-obrazovni proces. Škola ne preduzima aktivnosti kako bi saznala kakva su očekivanja roditelja i šta misle o radu Škole.	Preporuke Poboljšati povjerenje i podsticati aktivno učešće roditelja u vaspitno-obrazovni proces kroz češće zajedničko razmatranje i uvažavanje njihovih mišljenja o svim pitanjima života i rada Škole kako bi kao ravnopravni partneri značajnije doprinosili kvalitetu rada škole. Kroz samoevaluaciju periodično vršiti analizu stepena uključenosti roditelja u vaspitno-obrazovni proces.

Nastava i učenje

1.1. Obavezni nastavni predmeti

Svjedni nadzornik: mr Irena Ivanović

6.1.1.1. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 8

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 8

Posjećena odjeljenja: I-3, II-5, III-6, III-7, III-11, IV-3, IV-4, IV-5

Broj posjećenih časova: 8

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta						
			VU	U	Z	NZ			
OPŠTI INDIKATORI									
30	47615	Organizacija nastave/učenja na času	8	X					
11	47616	Planiranje nastave	8	X					
11	47617	Pisane pripreme za čas	7	X					
11	47618	Upotreba nastavnih sredstava	7	X					
10	47619	Ocjenjivanje	7	X					
9	47620	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7	X					
8	47621	Rad Stručnog aktiva	8	X					
5	47622	Dopunska nastava	5			X			
5	47623	Dodatna nastava	5			X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.29	USPJEŠNO					

Br. ind.	Objasnenje
47615	<p>Dio Aktiva Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti je u obradi nastavnih sadržaja (ishoda učenja) iz jezika (III7, IV4, IV5) i književnosti (III6, III11 / I3, II5 - Istorija književnosti), kombinovano (IV3) bio u okvirima tradicionalnog pristupa nastavnom procesu, s blagom tendencijom osavremenjivanja nastave korišćenjem komparativne metode (I3, II5, III11), metode "kocke" (II5), brainstorming metode (II5, III6, III11) u kombinaciji s projektorom (III6). Nastavnice su istraživačkim zadacima uspješno pripremile učenike (I3, II5, III7, III11) za upliv u nove nastavne sadržaje koristeći nastavne listiće (III7, IV3, IV4, IV5), asocijacije i ukrštenice (II5, III11). Ostvarena je intenzivna korelacija (I3, II5, III6, III11) na različitim saznanjnim nivoima, a učenici su osposobljeni da naročito brainstorming metodom prezentuju svoja gledišta u opisivanju, komparaciji, povezivanju, raščlanjivanju i formiranju novih gledišta. U prvoj metodičkoj etapi časa, nastavnice su uspješno postavile predmet kolektivne rasprave, zainteresovale i podsticale učenike na rad, orijentisale ih na bitna saznanja „čvorišta" Istorije književnosti / književnoumjetničkog teksta/ književnoumjetničkog djela ili jezika, ponudile im valjana gledišta za njihovo rješavanje radom u paru (II5, III7, IV3, IV4, IV5) ili grupi (III6), ali i frontalnim oblikom rada (I3, II5, III11). Učenici su obrazlagali lične stavove na osnovu ponuđenih činjenica i zauzimali novo gledište veoma uspješno u I3, III11, IV3.</p> <p>U I3 nastavnica je učenicima naglasila društveno-istorijske prilike, značajne događaje i višestruku povezanost vremena, umjetnosti, odražavanje psiholoških okolnosti na duhovna obilježja epohe.</p> <p>U II5 nastavnica je korelacijom uspješno probudila asocijacije učenika i otvorila put u književnu epohu, a analoškim i kritičkim paralelama učenika povezala karakteristike epohe i književnog djela.</p> <p>U III6 učenici su uspješno vodjeni nastavnicom, sagledali i pripremili tematsku, idejnu, motivsku slojevitost književnog djela. Proučili su i predstavili prostorne, vremenske, duhovne smjerove i vidike kao izvore inspiracije, svjesni značaja izdizanja ideje o uzvišenoj ljepoti, prolaznosti i vječnosti, dobru i zlu kroz kosmopolitsko poimanje različitosti nacija, vjera, tradicija, kultura.</p> <p>U III7 učenici su zapažali, konstatovali, komentarisali, upoređivali prethodno stečeno znanje iz jezika u saglasju s novim, a nastavnica je uspješno koordinirala časom.</p> <p>U III11 izražajnim kazivanjem stihova, učenici su istakli značajne motive (smrti, mrtve drage, ljubavi, metafizičkog poimanja prolaznosti, socijalni motiv) i osjećanja za sveobuhvatno čulno doživljavanje fiktivne realnosti.</p> <p>Realizovane nastavne sadržaje, uvažavajući zapažanja i utiske učenika, nastavnice su veoma uspješno rezimirale u tematsku cjelinu i izvršile osvrt na prethodna kazivanja uvezujući gradivo s prethodnim (I3, III11), dok su u II5, III6, III7 nastavnice ostale u pokušaju rezimiranja s obzirom na neujedanačenu dinamiku časa.</p> <p>U maturalnim odjeljenjima IV3/IV4/IV5 časovi su bili svojevrsna simulacija predstojećeg stručnog ispita, a nastavnice su učenicima dale korisna uputstva o ponašanju i načinu rada prilikom pristupanja izradi stručnog ispita. Odabranim prijedlošcima - mini testovima kao adekvatnim vrednosnim materijalom, učenici su uviđali, objašnjavali i obavljali odgovarajuća jezička i književna znanja s raznih stanovišta, upoređivali ih, opisivali, klasifikovali. Slojevito raščlanjivanje tematskih cjelina iz jezika i književnosti na individualnom nivou veoma je uspješno postignuto u IV3 odjeljenju. Na ovaj način, učenici su osposobljeni da primijene stečena znanja i umijeća u novim okolnostima neposrednom dedukcijom. Časovi su uspješno realizovani u IV4/IV5 iako nije bilo jasno podijeljenih „faza" časa između induktivnog i deduktivnog načina rada.</p>
47616	<p>Članice Aktiva su na Prvoj sjednici Aktiva održanoj 01.09.2017. usaglasile raspodjelu izrade planova po razredima u paru. Obrazac izrade planova sadrži sve segmente koje propisuje Zavod za školstvo. Godišnji planovi su podijeljeni na oblasti (jezik/književnost) sa izvršenom odgovarajućom distribucijom nastavnog fonda po oblastima. Zapažanja o ostvarenosti obrazovno-vaspitnih ishoda i ishoda učenja su formalnog karaktera, sporadično pisana na informativnom nivou ili nijesu</p>

Obrazloženje	
	<p>pisana.</p> <p>Planovi i programi rada su uglavnom ujednačeni. Funkcionalnost priloženih planova rada po razredima je značajna jer je nastala kao posljedica uzorne saradnje na nivou Aktiva razmjenom stručnog mišljenja i iskustava u nastavnom procesu. Nedostatak planova, kao i nastavne prakse je nedovoljan broj časova namijenjenih uvježbavanju i razvijanju jezičkih kompetencija u nastavi jezika iz oblasti pravopisa i gramatike. Radu na neumjetničkim tekstovima nije posvećen dovoljan broj časova.</p> <p>Dio Plana i programa namijenjen saradnji sa LZ funkcionalno je usmjeren kod nekih nastavnica, međutim, kod nekih su iskorišćeni za utvrđivanje obaveznog dijela Programa. U svesci Stručnog aktiva se konstatuje da se Program rada u potpunosti realizuje što nije u skladu sa redoslijedom nastavnih sadržaja u Odjeljenjskoj knjizi.</p>
47617	<p>Članice Aktiva su pored uredno predatih priprema za posjećen čas, predale i ostale pripreme koje prate nastavni proces tako da je izvršen uvid u kvalitet kontinuiranog metodičkog i stručnog usavršavanja nastavnica. Pripreme su metodički strukturirane i sadrže značajne komponente sveobuhvatne pripreme za čas, osavremenjene novim oblicima ili metodama rada.</p> <p>U pripremama često broj navedenih ishoda učenja nije u skladu s mogućnostima njihove realizacije.</p>
47618	<p>Nastavnice uredno koriste udžbenike za opšte gimnazije jer za stručne škole nema odgovarajućih udžbenika. Koriste i stručnu literaturu neophodnu za realizovanje nastavnog procesa. Tabla i kreda su frekventna nastavna sredstva u procesu rada. U sporadičnoj upotrebi su CD plejer, laptop, projektor i slično. Škola nema dovoljno nastavnih sredstava neophodnih za istovremeno, a uspješno i kvalitetno realizovanje Predmetnog programa.</p> <p>Preporuke</p> <p>Neophodno je obezbijediti nastavna sredstva u dogovoru sa potrebama i interesovanjima članica Aktiva.</p>
47619	<p>Nastavnice redovno ocjenjuju učenike na usmenom i pismenom izlaganju u Odjeljenjskoj knjizi. Aktivnosti učenika redovno se prate i registruju u internoj bilježnici koju su nastavnice priložile (izuzetak III7). Testovi se uglavnom daju nakon obradjenih tematskih/oblasnih cjelina. Pitanja na testovima su otvorenog i zatvorenog tipa, sporadično nedovoljno jasna (II5, III6) ili jasna, precizna i poniru u srž obradjenog gradiva, s preciznom bodovnom skalom. U procesu ocjenjivanja testova dosljedno se ne poštuje bodovna skala što dovodi u pitanje kriterijume i objektivnost ocjenjivanja (II5).</p> <p>Učenicima u nedovoljnom broju donose sveske za školski rad. Sveske nijesu pregledane.</p> <p>Pismeni zadaci jesu pregledani, neujednačenom preciznošću ispravljeni i ocijenjeni. Međutim, na marginama sveske učenicima nije obrazložena težina registrovanih sadržajnih, jezičkih, pravopisnih i stilskih grešaka, a neke su ostale neprimijećene. Komentari su uglavnom u neskladu s datom ocjenom, površni i šturi. Ispravka pismenih zadataka je registrovana u svesci za pismene zadatke, ali uglavnom nije radjena. Nastavnice nijesu kontrolisale odrađene ispravke pismenih zadataka što potvrđuje ponavljanje grešaka koje su evidentne u izradi. Davanje ocjene na pismenom zadatku bez obrazloženja je čin nedovoljno analitičkog i kritičkog pristupa istom.</p> <p>Preporuke</p> <p>Pregledati sveske za školski rad, a time kontrolisati i unapređivati kvalitet rada učenika u školi i kod kuće.</p> <p>Proces ocjenjivanja pismenih zadataka mora biti sveobuhvatan, precizan i detaljan sa komentarima koji sadrže vrednovanje dobrih i loših strana pismenosti (sadržajnu, jezičku, pravopisnu, stilsku stabilnost), ali i sveobuhvatan analitičko-kritički osvrt na odnos pojedinosti i cjeline.</p>
47620	<p>Nastavnice nemaju kabinete za izvođenje nastave Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti. Prostor u kojem se izvodi nastava je "sterilan" i nedovoljno podsticajan za boravak i učenje. Zidovi su okrečeni bijelom bojom bez plakata, panoa ili bilo koje druge vrste didaktičkog materijala, a mogućnosti za njihovu izradu su ograničene. U realizaciji nastavnog procesa, nastavnice štampaju određenu vrstu didaktičkog materijala npr. nastavne listiće, testove ili koriste druga raspoloživa sredstva.</p> <p>Škola je u procesu nabavke i upotpunjavanja raspoloživog fonda nastavnih sredstava neophodnog za kvalitetan proces izvođenja nastave ovog predmeta.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti kabinete za izvođenje nastave Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti u skladu s mogućnostima Škole.</p> <p>Opremiti prostor mini učioničkom bibliotekom.</p> <p>U saradnji sa Aktivom obezbijediti neophodna i tražena nastavna sredstva za kvalitetno izvođenje nastave.</p> <p>Zidove kabineta oplemeniti panoima, plakatima ili bilo kojom vrstom didaktičkog i informativnog materijala u cilju motivacije nastavnica i učenika/ca za boravak i rad u tom prostoru.</p>
47621	<p>Godišnji plan rada Aktiva usvojen je na Prvoj sjednici Aktiva održanoj u septembru mjesecu 2018. godine. Sadrži neophodne elemente za ostvarenje ciljeva vaspitno-obrazovnog procesa kroz veoma razvijen i osnažen timski rad, naročito u izradi godišnjih i operativnih planova nastalih u skladu s Predmetnim programom i smjernicama Zavoda za školstvo.</p> <p>Aktiv planski organizuje: izradu pismenih, kontrolnih zadataka/ hospitacije u okviru redovne nastave Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti (prisustvo člana Uprave Škole, člana PP službe, članice Aktiva)/interdisciplinarnu nastavu („Realizam i biznis plan“ motivisan temom Društveno-poslovne prilike u Balzakovom romanu „Čiča Gorio“, Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti/Preduzetništvo)/ ogleadne, ugledne časove /vannastavne aktivnosti (Međunarodni dan Maternjeg jezika, radionica „Čarolija čitanja – čitam, otkrivam, razumijem“, Dan škole, „Đački informator“, Volonterski klub, Školski časopis, „Ekonomska Pg“, Humanitarna akcija „Art for humanity“ itd.)/ PRNŠ (Rad na novim Dnevniciama rada/Trening za implementaciju ITP-a, „Put stvaraoca ili kako stvoriti književni tekst“/, Vizualizacija književnog teksta“), korišćenje stručne literature/ jednodnevne, dvodnevne izlete (Posjeta Perastu/Mostaru/Sajam knjiga u Beogradu/Sajam knjiga u Podgorici/Posjeta CNP-u „Čekajući Godoa“, „Revizor“)/usaglašava kriterijume ocjenjivanja. Na kraju kvartala, Aktiv analizira postignuća učenika/ca iz navedenog predmeta, a</p>

Obrazloženje	
	naročito postignuća učenika/ca IV razreda na polaganju Stručnog ispita, organizovanje popravnih ispita i slično. U školskoj 2018. godini u dnevnom listu „Pobjeda“ na Konkursu koji je raspisao Zavod za udžbenike i nastavna sredstva na temu „Crnogorski jezik kao nematernji“ (udžbenik za IV razred), izabrana je članica Aktiva (13), koja je i dobitnica 1. nagrade Fonda za talente na nivou srednjih škola Crne Gore. U Planu rada Aktiva sadržana je organizacija dopunske/dodatne nastave, međutim, dopunsku nastavu od januara mjeseca izvodi jedna članica Aktiva. Ovaj Aktiv je primjer dobre saradnje i prakse.
	Preporuke
	Analiza postignuća učenika po kvartalima mora biti analitički i kritički sagledana, a na osnovu te analize obavezno organizovati dopunsku i dodatnu nastavu.
47622	Dopunska nastava nije organizovana na nivou Aktiva uprkos činjenici da u nekim odjeljenjima (IV3/IV5) na tri klasifikaciona perioda ima preko deset učenika/ca negativnu ocjenu iz Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti. Jedna članica Aktiva organizuje dopunsku nastavu nakon analize postignuća učenika/ca na drugom kvartalu jer su na nivou Aktiva upoređivane srednje ocjene iz Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti svih članica Aktiva, a ocjene variraju od 1,87 do 3,05. Zahvaljujući pravremenom organizovanju dopunske nastave, registrovani su pozitivni rezultati u postignućima učenika. Razlog nezastupljenosti dopunske nastave kod nekih nastavnica je nepostojanje slobodnih kabineta između smjena.
	Preporuke
	S obzirom na analizu postignuća učenika/ca po kvartalima, neophodno je organizovati dopunsku nastavu.
47623	Dodatna nastava nije organizovana.
	Preporuke
	Organizovati dodatnu nastavu. Ne poistovjećivati pojam dodatne nastave s vannastavnim aktivnostima. Obavezno organizovati dodatnu nastavu poštujući interesovanja, sposobnosti i potrebe učenika, a u okvirima Godišnjeg plana rada.

Prosvjetni nadzornik: Rabija Šarkinović

6.1.1.2. Engleski jezik

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 7

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 7

Posjećena odjeljenja: II-7, I-3, IV-4, II-3, IV-1, III-6, I-5,

Broj posjećenih časova: 7

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	47624	Organizacija nastave/učenja na času	8	X		
11	47625	Planiranje nastave	7	X		
11	47626	Pisane pripreme za čas	7	X		
11	47627	Upotreba nastavnih sredstava	9	X		
10	47628	Ocjenjivanje	8	X		
9	47629	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7	X		
8	47630	Rad Stručnog aktiva	8	X		
5	47631	Dopunska nastava	8	X		
5	47632	Dodatna nastava	9	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.85	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
47624	Od sedam posmatranih, časovi u odjeljenjima II-3, IV-1, III-6 i I-5 imali su sve karakteristike interaktivne nastave. U odjeljenju I-5, poslije uvodnog dijela u kojem je obnovljen vokabular vezano za obrazovanje, učenici su kroz dobro osmišljene aktivnosti rješavali prvo zadatke zatvorenog i na kraju časa i otvorenog tipa – diskutovali su i davali argumente za svoje stavove i mišljenja. U odjeljenju III-6, u uvodnom dijelu parovi su vodili razgovor o poslovicama na temu novca. U daljem toku časa, kroz raznovrsne aktivnosti i kreirane situacije, većina je usvojila vokabular, fraze i idiome vezano za novac i dobili priliku da razgovaraju o svojim iskustvima i stavu prema novcu. Većina učenika je angažovana kroz rad u paru (odjeljenje broji 36 učenika). U odjeljenju IV-1, u uvodnom dijelu, provjeren je domaći zadatak, a u daljem toku časa učenici su čitali četiri teksta, postavljali pitanja jedni drugima u paru i davali povratnu informaciju odjeljenju, popunjavali nastavni listić, čitali ponude za odmor, davali argumente za svoj izbor. Na kraju je izvršena i rekapitulacija usvojenog sadržaja. U odjeljenju II-3 tema je bila sigurnost na internetu. Učenici su na početku časa vodili razgovor s nastavnicom o tome kako provode svoje slobodno vrijeme, zatim su usvojili osam ključnih fraza i riječi vezano za temu. Učenici su kroz razne aktivnosti (i uz obilje radnog materijala) rješavali zadatke različitog tipa uz pravovremene podsticaje nastavnice. Nastavnica je navodila učenike da gotovo svaki odgovor potkrijepe primjerom i povežu ga sa životnom situacijom.

Obrazloženje

I pored dobro osmišljenih aktivnosti u odjeljenjima IV-4, I-3 i II-7 nijesu svi učenici bili zainteresovani i motivisani za rad na času. Časovi su, većim dijelom, protekli u rješavanju zadataka, uglavnom zatvorenog tipa, iz udžbenika i radnih listova: zaokruživanje tačnog odgovora, popunjavanje praznina, dopunjavanje rečenica. U toku ova tri časa dominirala je interakcija između nastavnice i učenika a rjeđe između samih učenika.
Svi časovi su protekli u pozitivnoj radnoj atmosferi i u okvirima pedagoških normi.

47625 Godišnji planovi su urađeni na vrijeme. Većina planova ima potrebne elemente i prati Predmetni program. Međutim, pojedini planovi (I razred, ekonomski tehničar, tri časa nedeljno) nemaju navedene ishode učenja ili, pored ishoda iz Programa sadrže i novoosmišljene ishode učenja kojima je dodat i sadržaj. Planira se 15-20% slobodnog dijela kurikuluma vezano za afirmaciju lokalne sredine, jezika struke, međupredmetne teme. Većina planova ima osvrt na realizaciju.

Preporuke

Pri godišnjem planiranju nastave držati se okvira Predmetnog programa.

47626 Nastavnice se redovno pripremaju za nastavu. Pisane pripreme su različite forme i kvaliteta. Dok manji dio sadrži potrebne elemente, druge su pisane na engleskom jeziku, po staroj formi (sa ciljevima umjesto ishoda učenja), nekad samo u tezama, bez datih primjera zadataka i očekivanih rješenja. Nemaju sve pisane pripreme predviđen osvrt na realizaciju.

47627 U toku posmatranih časova koristio se odobreni udžbenički komplet, lap top, projektor, interaktivna tabla sa Active Teach softverom, nastavni listići i drugi materijal koji su nastavnice pripremile.

47628 Učenici su ocijenjeni predviđenim brojem ocjena na svakom klasifikacionom periodu. Nastavnice prate i bilježe postignuća učenika u sveskama za tu namjenu. Pisani zadaci rade se po dva časa, evidencija o pisanim zadacima u odjeljenjskim knjigama nije potpuna (češće nijesu dati zadaci sa brojem bodova - već samo vještine, nije data bodovna skala za ocjenjivanje). Odjeljenjske knjige nemaju predviđen prostor za bodovnu skalu niti rubrike za sumiranje rezultata pisanog zadatka. Pokazano znanje učenika uglavnom odgovara ocjenama u odjeljenjskim knjigama. U toku posmatranih časova nije upisana nijedna ocjena.

47629 Nastava engleskog jezika se jednim dijelom realizuje u dva kabineta (a sedam je nastavnica) koji su opremljeni interaktivnom tablom a u jednom je smještena i priručna biblioteka. Učionice su svijetle, prostrane i uredne ali na zidovima nema radova učenika.

Preporuke

Učioničkom ambijentu posvetiti više pažnje ispunjavanjem informativnih, sazajnih i estetskih kriterijuma.

47630 Aktiv nastavnika engleskog jezika ima plan rada po kojem je predviđena realizacija devet sjednica. Do dana nadzora realizovano je šest sjednica na kojima je usvojen godišnji plan rada Aktiva, utvrđen raspored korišćenja kabineta, dat tabelarni prikaz postignuća učenika poslije klasifikacija (na jednom mjestu data je i kratka uporedna analiza), razgovarano je o novim odjeljenjskim knjigama (upisivanju ocjena, sadržine časa), o organizaciji, realizaciji i rezultatima školskog takmičenja, date su i pojedinačne aktivnosti nastavnica na planu profesionalnog razvoja, donijet plan hospitacija u okviru Aktiva i Plan profesionalnog razvoja na nivou aktiva stranih jezika. Osvrt na realizaciju rada Aktiva daje se periodično. Nedostaju zaključci sa sjednica a za kriterijum ocjenjivanja samo se konstatuje da je usaglašen.

47631 Nastavnice su izradile godišnje planove za dopunsku nastavu. Do dana nadzora realizovano je ukupno 50 časova. U zapisniku sveske Aktiva konstatuje se da je jedan broj učenika popravio ocjenu kao rezultat rada dopunske nastave.

47632 Učenici na časovima dodatne nastave izrađuju prezentacije na teme koje su njima bliske i interesantne. U okviru dodatnog rada sa učenicima nastavnice su organizovale i realizovale: projekat program Job Shadow Day (koji traje već nekoliko godina u saradnji sa vodećim domaćim i stranim firmama koje posluju u Crnoj Gori), demokratsku radionicu Demokratija i skupština (u saradnji sa Aktivom pravne grupe predmeta), 10 kreativno-edukativnih radionica Chatroom, prezentaciju Ljudska prava u odjeljenjima dugog razreda pravnog smjera (gost predavač bila je Madeleine Lewis, lektor na Katedri za Engleski jezik i književnost Filološkog fakulteta u Nikšiću).

Povodom obilježavanja Evropskog dana jezika u Školi je u okviru projekta „Đački informator“ ostvarena saradnja i korelacija između stručnih aktiva crnogorskog-srpskog, hrvatskog, bosanskog jezika i stranih jezika (engleski, francuski, ruski i italijanski).

U toku su pripreme radnje za pokretanje elektronskog časopisa koji će se objavljivati na kraju svakog klasifikacionog perioda.

Prosvjetni nadzornik: mr Ana Stanišljević

6.1.1.3. Francuski jezik

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 2

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2

Posjećena odjeljenja: I-4, II-6 i III-8

Broj posjećenih časova: 3

Aspekti utvrđivanja kvaliteta			Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
10	47642	Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	47643	Planiranje nastave	8		X		
11	47644	Pisane pripreme za čas	9	X			
11	47645	Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	47646	Ocjenjivanje	8		X		
9	47647	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8		X		
8	47648	Rad Stručnog aktiva	6		X		
5	47649	Dopunska nastava	6		X		
5	47650	Dodatna nastava	6		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.64	USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
47642	Uvodni dio posjećenih časova posvećen je motivacionoj pripremi učenika za proces učenja. Na časovima se većinom koristio frontalni, individualni i rad u paru, a od metoda dijaloška, demonstrativna, audio... Metode i oblici rada, kao i odabrane aktivnosti na posjećenim časovima bili su u skladu sa planiranim ishodom učenja. U odjeljenjima I-4 i II-6 nedostajalo je više dinamičnosti tokom nastavnog procesa jer su učenici bili prilično pasivni. Usmena produkcija učenika nije na optimalnom nivou. Po riječima nastavnice, znatan broj učenika došao je iz osnovne škole sa slabim nivoom znanja francuskog jezika, što znatno otežava i usporava sticanje novih znanja i dostizanje planiranih ishoda. U odjeljenju III-8 nastavnica je na veoma uspješan način osmislila kako da proces učenja učini što interesantnijim i lakšim, tako da su učenici uz pomoć didaktičkog materijala i audio uređaja, slušajući pjesmu, usvajali nove jezičke sadržaje. Obje nastavnice su strpljivo usmjeravale učeničke odgovore do očekivanih ishoda, podsticale njihovu motivaciju, kreativnost i samostalnost u radu. Na posjećenim časovima ostvarena je dobra interakcija, ispoštovana predviđena vremenska dinamika, a ishodi učenja ostvareni na metodski uspješan način.
47643	Godišnji planovi rada urađeni su blagovremeno i usklađeni su sa novim Predmetnim programom. Planirani su obrazovni-vaspitni ishodi časova, ishodi učenja, obavezni pojmovi/sadržaji, broj časa, korelacija. Nije posebno naznačen dio koji se odnosi na saradnju sa lokalnom zajednicom. Povremeno se daje osvrt na realizaciju planova.
47644	Nastavnice se pripremaju za nastavu. Iz tekućih priprema se mogu jasno prepoznati osnovne etape artikulacije časa (uvod, razrada, završni dio). Navedeni su ishodi časa, operativni ciljevi i nastavni sadržaji, nastavne metode, oblici rada, nastavna sredstva, korelacija itd. U svim pripremanjima precizno je definisana u minutama potrebna vremenska dinamika za realizaciju pojedinih aktivnosti.
47645	Nastavnice koriste raspoloživa nastavna sredstva redovno, u skladu sa mogućnostima Škole. U nastavi se koriste odobreni udžbenici, radne sveske, uređaj za slušanje. Na posjećenim časovima se koristio i didaktički materijal. Povremeno se primjenjuje računar i prateća oprema.
47646	Učenici se redovno ocjenjuju. Ocjenjuju se sve četiri jezičke vještine. Pokazano znanje učenika uglavnom je u skladu sa ocjenama u dnevniku. Uvidom u zapisnike u dnevniku može se konstatovati da je kriterijum ocjenjivanja kod nastavnica prilično ujednačen. Na kraju II klasifikacionog perioda srednja ocjena u posjećenim odjeljenjima je oko 3,80.
47647	Nastavnice nemaju učionicu namijenjenu za izučavanje francuskog jezika. Nastavu izvode u učionicama u kojima se izučavaju i drugi predmeti. Učionica je svijetla i uredna, uređena na konvencionalan način. Ima sadržaje edukativnog karaktera koje su uradili učenici.
47648	U Školi se kao izborni strani jezici izučavaju francuski, italijanski i ruski jezik. Aktiv ima svoj Plan i program rada. Uvidom u zapisnike može se zaključiti da realizacija često nije u skladu sa Planom, da se sjednice ne održavaju redovno, a, takođe, nedostaju i zaključci sa sjednica. Uglavnom se razmatraju pitanja od važnosti za nastavu stranih jezika koji su zastupljeni u Školi. Poslije svakog klasifikacionog perioda iznose se podaci vezani za postignuća učenika, ali se uspjeh kvalitativno ne analizira.
47649	Nastavnica koja dopunjuje normu sa šest časova u ovoj Školi ne izvodi dopunsku nastavu. Druga nastavnica nema negativnih ocjena a dopunsku izvodi povremeno sa učenicima koji u osnovnoj školi nijesu učili francuski jezik.
47650	Dodatna nastava se realizuje kroz vannastavne aktivnosti, na mjesečnom nivou: obilježavanje evropskog dana stranih jezika, obilježavanje dana frankofonije, veče francuskog filma, a za maj je planirano vreče francuske poezije i šansone. Evidencija se vodi u sveci vannastavnih aktivnosti, kao i u svesci Aktiva.

Prosvjetni nadzornik: Džoana Perkaj

6.1.1.4. Istorija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2

Posjećena odjeljenja: I-2 (ek.tehničar), I-1(ek.tehničar) i I-9 (pravno-administrativni tehničar)

Broj posjećenih časova: 3

Indikatori utvrđivanja kvaliteta			Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
10	47651	Organizacija nastave/učenja na času	9	X			
11	47652	Planiranje nastave	7		X		
11	47653	Pisane pripreme za čas	8		X		
11	47654	Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	47655	Ocjenjivanje	6		X		
9	47656	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X		
8	47657	Rad Stručnog aktiva	8		X		
5	47658	Dopunska nastava	7		X		
5	47659	Dodatna nastava	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.74	USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
47651	Nastavu Istorije realizuje troje nastavnika, od kojih je jedna nastavnica već prije nadzora bila na dužem ljeakarskom odsustvu. Svi posjećeni časovi bili su jasno strukturirani i dobro pripremljeni. Na časovima vlada pozitivna i dinamična radna atmosfera. Učenici su, uz povremeni podsticaj nastavnika, usmjereni na zadatak. Nastavnici, u okvirima objektivnih mogućnosti, koriste resurse na efektivan način, posebno u I-9, gdje je nastavnica, sa očiglednom rutinom i svrsishodno, primjenila IC tehnologiju u unapređenju nastave i učenja. Oba nastavnika pohvaljuju učenike tokom časa za njihova postignuća, uz jasna obrazloženja. Takođe, nastavnici ukazuju na povezanost izučavanog sa drugim predmetima. Elementi nastavnog časa su veoma dobro sagledani. Povratna informacija je prisutna u dominantnom dijelu procesa učenja. Nastava je na sva tri posjećena časa realizovana na veoma dobar način.
47652	Godišnji planovi usklađeni su sa aktuelnim nastavnim programom. Sadrže uglavnom sve preporučene elemente (u nekim slučajevima nije navedena međupredmetna korelacija). Otvoreni dio kurikuluma planiran je na adekvatan način i zasebno grafički označen. Nedostaje osvrt na kvalitet realizacije planiranog.
47653	Nastavnici rade u kontinuitetu pisane pripreme za nastavu koje sadrže potrebne metodičko-didaktičke elemente. Rijetko se vrši osvrt na kvalitet realizacije planiranog.
47654	Škola uglavnom raspolaže nastavnim sredstvima neophodnim za realizaciju Predmetnog programa. U nastavi se koriste odobreni udžbenici. Na jednom od posjećenih časova (I-9) svrsishodno je iskorišćena ICT oprema.
47655	Nastavnici prate postignuća učenika i njihovo napredovanje i u ličnim bilježnicama. U nekim odjeljenjima učenici su demonstrirali viši kvalitet znanja od prosjeka ocjena u dnevnicima na polugodištu (2,45 i 7 nedovoljnih, odnosno 2,97 i 5 nedovoljnih u drugom odjeljenju od po 30 učenika u svakom).
	Preporuke
	Na početku školske godine utvrditi i uskladiti kriterijum ocjenjivanja na sastancima Stručnog aktiva, imajući u vidu preporuke iz Predmetnog programa, posebno standarde znanja za svaki razred posebno. Prilikom utvrđivanja kriterijuma ocjenjivanja za prvi razred, imati u vidu Predmetni program za osnovnu školu, posebno treći ciklus i standarde znanja, kako bi se ostvario kontinuitet u kriterijumima ocjenjivanja na prelazu iz osnovne u srednju školu.
47656	Nastava se realizuje u višenamjenskim kabinetima, tako da nastavnici nemaju previše mogućnosti da utiču na osmišljavanje nastavnog prostora kada je riječ o njihovom predmetu. Na posjećenim časovima, nastavnici su adekvatno raspolagali dostupnim nastavnim sredstvima i pomagalicama.
47657	Stručni aktiv uglavnom poštuje dinamiku predviđenu Planom rada. Nastavnici se dogovaraju oko organizacije dopunske i dodatne nastave, organizacije oglednih časova. Praktikuju se redovne međusobne hospitacije (postoji detaljan raspored). Analiziraju se postignuća učenika i razlozi eventualnog slabijeg uspjeha. Takođe, na nivou Aktiva, dogovara se otvoreni dio kurikuluma.
47658	Nastavnici imaju planove dopunske nastave. Časovi se realizuju uglavnom poslije sedmog školskog časa. Evidencija o realizaciji nije objedinjena. Simboličan broj časova upisan je u odjeljenjske knjige gdje i nije predviđen adekvatan prostor za evidentiranje, dok nastavnici uglavnom vode svoje lične bilješke o realizaciji.
47659	Nastavnici imaju razrađene planove dodatne nastave. Po riječima članova Aktiva, učenici su više zainteresovani za dodatnu nego za dopunsku nastavu iz ovog predmeta. Evidenciju o realizaciji koja je često dokumentovana i fotografijama sa posjećenih lokaliteta, odnosno časova, vodi svaki nastavnik ponaosob.

Prosvjetni nadzornik: Raba Hodžić

6.1.1.5. Italijanski jezik

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: I-4, II-4, III-10

Broj posjećenih časova: 3

Aspekti utvrđivanja kvaliteta			Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
10	47660	Organizacija nastave/učenja na času	7		X		
11	47661	Planiranje nastave	7		X		
11	47662	Pisane pripreme za čas	7		X		
11	47663	Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	47664	Ocjenjivanje	9	X			
9	47665	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X		
8	47666	Rad Stručnog aktiva	6		X		
5	47667	Dopunska nastava	3			X	
5	47668	Dodatna nastava	5			X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.82	UGLAVNOM USPJEŠNO			

Br. ind.	Opis	Opis
47660	Interakcija između nastavnica i učenika zastupljena je u gotovo svim fazama časa, dok je manje zastupljena interakcija između samih učenika. U uvodnom dijelu časova obnovljena su usvojena znanja i učenici su upoznati sa ishodima koje treba postići. Uz optimalnu (III-10 i II-4) i nedovoljno optimalnu (I-4) kombinaciju oblika rada i nastavnih metoda u odnosu na ishode učenja koje treba postići izvršena je obrada novog gradiva. U odjeljenju II-4 čas je realizovan na veoma kreativan način, prisutna je upotreba raznovrsnog didaktičkog materijala i nastavnih sredstava, što doprinosi dinamičnosti nastave i podsticajnoj atmosferi za rad i učenje. U odjeljenju III-10 prikazivanje kratkog filma omogućilo je visok stepen razumijevanja nastavnih sadržaja i motivaciju učenika za dalji rad. U odjeljenju I-4 čas je realizovan na tradicionalan način, u nastavi se poseban akcent stavlja na razvijanje gramatičke kompetencije, diktiranje gramatičkih pravila, dok je rad na razvijanju jezičkih vještina samo djelimično prisutan. Časovi se uvode i realizuju kroz upotrebu italijanskog jezika. Međutim, na sva tri posjećena časa učenici su pokazali poteškoće prilikom sastavljanja rečenica na italijanskom jeziku i rad na vještini govora je zanemaren. Komunikacija između nastavnica i učenika ostvaruje se kroz međusobno uvažavanje i saradnički odnos. Učenici su aktivni tokom cijelog procesa nastave. Nastavnice se bave odgovorima učenika, ohrabruju učenike pohvalama i vrednovanjem njihovog rada. Međutim, ne uključuju se svi učenici podjednako u aktivnosti na časovima. Završna faza časa zaokružila je nastavni proces na metodički dobar (II-4 i III-10) i nedovoljno dobar način (I-4). Nastava je veoma uspješno realizovana u odjeljenju II-4.	Preporuke U nastavnom procesu u većoj mjeri posvetiti pažnju vještini govora kako bi se učenicima omogućilo da ostvare ciljeve predviđene Predmetnim programom.
47661	Godišnji planovi rada u skladu su sa Predmetnim programom. Ishodi posvećeni specifičnostima lokalne sredine nijesu uvršteni. U sklopu slobodnog dijela kurikuluma obrađuje se pravna i ekonomska terminologija. Poslije završene cjeline ne daje se osvrt na realizaciju sa mogućim dopunama, korekcijama i poboljšanjima	Preporuke Poslije svakog mjeseca ili teme dati osvrt na realizaciju planova, sa odgovarajućim dopunama i korekcijama.
47662	Nastavnice se uglavnom redovno pripremaju za nastavu. Pisane pripreme sadrže potrebne didaktičko-metodičke elemente. Povezuju ishode učenja sa navedenim aktivnostima učenika. Ne radi se osvrt na realizaciju.	Preporuke Raditi osvrt na realizaciju.
47663	Škola je opremljena potrebnim nastavnim sredstvima i pomagalicama. Nema stručne literature potrebne za realizaciju Predmetnog programa. Nastavnice (III-10 i II-4) stručno odabiraju i koriste relevantna nastavna sredstva. Informatička tehnologija se u odjeljenjima II-4 i III-10 koristi u realizaciji nastavnog procesa, dok upotreba savremene tehnologije nije zastupljena u odjeljenju I-4. U odjeljenju II-4 redovno se u nastavi koristi interaktivna tabla.	
47664	Nastavnice redovno prate i vrednuju postignuća učenika putem lične bilježnice gdje su zastupljene raznovrsne tehnike ocjenjivanja. Na jednom opserviranom času (III-10) nastavnica je vrednovala rad i postignuća učenika. Redovno se rade kontrolni i pismeni zadaci koji su sveobuhvatni i jasno koncipirani. Znanje koje su učenici opkazali na časovima u skladu je sa ocjenama datim u odjeljenjskim knjigama.	
47665	Nastava se realizuje u učionicama koje su u skladu sa pedagoškim normama, uredne, ugodne i podsticajne za rad. Neke učionice imaju didaktički materijal koji ima edukativni i informativni karakter, dok su u nekim učionicama u nedovoljnoj mjeri prisutni učenički radovi sa obrađenim sadržajima učenja iz italijanskog jezika koji imaju saznavnu i podsticajnu funkciju.	
47666	Stručni aktiv izbornih stranih jezika čine nastavnici italijanskog, francuskog i ruskog jezika. Usvojen je Plan i program rada Aktiva sa mjesečnom distribucijom aktivnosti. Međutim, uvidom u zapisnike uočava se da realizacija nije u skladu sa Planom. Planirani sadržaji istovjetni su sa prethodnom školskom godinom. Aktiv se bavi nekim pitanjima iz svoje nadležnosti, ali ima dosta pitanja koja se ne razmatraju na sjednicama Aktiva. Sjednice se ne realizuju redovno, a zapisnici nemaju zaključke. Analiza postignuća učenika vrši se putem tabelarnog prikaza, ali nedostaje detaljnija kvalitativna analize, poređenje sa prethodnim periodom, predlog mjera za poboljšanje, praćenje efekata preduzetih mjera i slično. Ne planiraju se međusobne hospitacije među članovima Aktiva. Mogućnosti za timski rad nijesu u potpunosti dobro iskorišćene.	

	<p>Obrazloženje</p> <p>Napravljen je Plan rada dopunske nastave, ali nema tragova o njenoj realizaciji.</p>
	<p>Preporuke</p> <p>U cilju poboljšanja postignuća učenika redovno realizovati časove dopunske nastave i primijenjivati raznovrsne mjere pomoći učenicima u učenju. Vršiti analizu uticaja dopunske nastave na poboljšanje uspjeha učenika.</p>
47668	<p>Napravljen je Plan dodatne nastave, ali nema tragova o njenoj realizaciji. Primjetno je povremeno prisustvovanje učenika koji pokazuju posebno interesovanje za italijanski jezik događajima posvećenih italijanskom jeziku i kulturi.</p>

Prosvjetni nadzornik: Miodrag Vučelić

6.1.1.6. Matematika

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 7

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 7

Posjećena odjeljenja: I-8, II-1, II-8, II-11, III-2, III-10, IV-9

Broj posjećenih časova: 7

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	47669	Organizacija nastave/učenja na času	8	X		
11	47670	Planiranje nastave	6	X		
11	47671	Pisane pripreme za čas	6	X		
11	47672	Upotreba nastavnih sredstava	7	X		
10	47673	Ocjenjivanje	8	X		
9	47674	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	5		X	
8	47675	Rad Stručnog aktiva	8	X		
5	47676	Dopunska nastava	6	X		
5	47677	Dodatna nastava	8	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.08	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
47669	<p>Svi posjećeni časovi imali su metodološki i metodički standardnu strukturu: uvodni dio, glavni dio i završni dio časa. U uvodnom dijelu časa nastavnice/k su na različite načine izvršili motivaciju učenika za glavni dio časa – od komentara domaćih zadataka, preko obnavljanja ranije rađenog gradiva vezanog za ciljeve/ishode časa koji se realizuje pa do čitanja referata koji je učenik spremio na temu koja će se obrađivati. Nastavnik/ce stručno i sigurno vode nastavu. Atmosfera je radna i saradnička, nastavnice/k pomažu učenicima koji imaju poteškoća u izradi zadataka dajući im dodatna pojašnjenja. Odnos nastavnika/ca i učenika je veoma korektan. Postavljena pitanja su veoma jasna, instrukcije su precizne. Ciljevi časova, koji su posjećeni, su u cjelini metodički solidno realizovani.</p>
47670	<p>Godišnji planovi rada su urađeni na vrijeme i predati upravi škole. Nastavnici imaju i svoje verzije godišnjih planova koji se u formalnom smislu razlikuju od predatih upravi škole. Razlika je nastala usljed instrukcija koje su nastavnici dobili od određenih službenih lica. Planovi koje imaju nastavnici značajno su bolje usaglašeni sa preporukama koje je usvojio Zavod za školstvo. Radi toga ovdje dajemo preporuku koje cjeline treba da ima godišnji plan rada. Nastavnici imaju problema u planiranju otvorenog dijela programa a što je razjašnjeno na sastanku koji je održan sa Aktivom nakon izvršenog nadzora.</p> <p>Preporuke</p> <p>Godišnji plan rada potrebno je da ima sljedeće elemente: naziv predmeta, razred za koji se radi, školska godina, sjednica aktiva na kojoj je usvojen, teme sa distribucijom fonda časova, raspoređene obrazovno vaspitne ishode i ishode učenja po mjesecima sa distribucijom časova za njihovu realizaciju i poslije svakog mjeseca rubriku osvrta na realizaciju, koju nastavnici popunjavaju nakon realizacije gradiva za odgovarajući mjesec.</p>
47671	<p>Nastavnici se redovno pripremaju za nastavu. Međutim, pisane pripreme uglavnom prate tok časa i veoma rijetko se pominju aktivnosti učenika. Takođe, ne vrši se evaluacija časa, tj. ne vrši se osvrta na realizaciju.</p> <p>Preporuke</p> <p>U pripremanju za čas voditi računa preko kojih aktivnosti će učenici ostvariti ishode i to unijeti u pisanu pripremu za čas. Poslije svakog časa izvršiti evaluaciju kratkim osvrtom na realizovani čas.</p>
47672	<p>Škola ne raspolaže ni jednim mobilnim računarom. "Pametne" table se nalaze u učionicama u kojima se realizuje nastava iz ekonomske grupe predmeta. Stoga nastavnici matematike nijesu u mogućnosti da koriste savremena nastavna sredstva. Na posjećenim časovima nastavnici su koristili udžbenike a od didaktičkog materijala nastavne listiće. Nastavnici imaju problem jer nemaju zvanično odobrene udžbenike za profil učenika koji školuju. Za prva dva razreda koriste se udžbenici za opšti tip gimnazije dok se za starije razrede koriste udžbenici koji su korišćeni u nekom dosta ranijem periodu i do tih udžbenika učenici uglavnom ne mogu doći. Zbog toga nastavnici pripremaju određeni štampani</p>

	<p>Obrazloženje</p> <p>material koji učenicima može da posluži kao zamjena za udžbenike.</p> <p>Preporuke</p> <p>Potrebno je da škola obezbijedi za aktiv matematike najmanje jedan lap top i jedan projektor kako bi nastava bila u skladu sa savremenim obrazovnim trendovima.</p>
47673	<p>Ocjenjivanje se vrši redovno i u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima i uputstvima koja su prosljeđena od nadležnih institucija.</p> <p>Nastavnici imaju svoje interne bilješke u kojima prate napredovanje učenika.</p> <p>U vrijeme nadzora učenici su bili uradili treći pismeni zadatak i bili ocijenjeni za treći klasifikacioni period.</p>
47674	<p>Nastava se realizuje u učionicama u kojima su raspoređena odjeljenja. Učionice su snabdjevene potrebnim namještajem za realizaciju nastave. Međutim, osim u učionici odjeljenja I-8, nema na zidovima plakata sa matematičkim sadržajem niti bilo kakvih drugih aplikacija koje bi učionicu učinile prijatnijim prostorom za rad a po potrebi i pomagale učenicima da se sjetite određenih pravila ili formula.</p> <p>Preporuke</p> <p>Potrebno je da nastavnici u saradnji sa učenicima urade ilustracije na plakatima sa najvažnijim matematičkim sadržajima koji bi bili izloženi u učionicama. Škola bi trebala da obezbijedi fotografije najznačajnijih domaćih i svjetskih matematičara i da se one takođe nalaze u učionicama.</p>
47675	<p>Stručni aktiv sačinjavaju samo nastavnici matematike. Aktiv je na vrijeme donio plan rada za tekuću školsku godinu. Planom su obuhvaćene sve relevantne teme kojima treba da se bavi ovo stručno tijelo, sem što je plan oglednih časova i hospitacija smješten u knjizi za PRNŠ.</p> <p>Analiza uspjeha učenika na kraju polugodišta je veoma detaljna i treba da posluži kao uzor i za analize uspjeha i na ostalim klasifikacionim periodima. Takođe, analiza oglednog časa je veoma iscrpna a u prilogu se nalazi bogat didaktički material koji je korišćen na tom času.</p>
47676	<p>Skoro svi nastavnici imaju plan za dopunsku nastavu. Realizacija iste se teško može pratiti jer se časovi zapisuju na različitim mjestima.</p>
47677	<p>Planovi dodatne nastave su urađeni na vrijeme. Jednim dijelom se časovi namijenjeni ovoj nastavi koriste za pripremu učenika za polaganje stručnog ispita. U pojedinim slučajevima nastavnici realizuju ovaj vid nastave i za samo jednog učenika prilagođavajući oblike i metode rada takvoj situaciji, što je za svaku pohvalu.</p>

Prosvjetni nadzornik: Ana Ivanović

6.1.1.7. Sociologija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1

Posjećena odjeljenja: III-4, III-6

Broj posjećenih časova: 2

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	47678	Organizacija nastave/učenja na času		X		
11	47679	Planiranje nastave			X	
11	47680	Pisane pripreme za čas	X			
11	47681	Upotreba nastavnih sredstava		X		
10	47682	Ocjenjivanje		X		
9	47683	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač		X		
8	47684	Rad Stručnog aktiva		X		
5	47685	Dopunska nastava			X	
5	47686	Dodatna nastava			X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.03	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
47678	<p>Kvalitet nastave sociologije procijenjen je na osnovu opservacije dva časa u dva odjeljenja. Prvi posmatrani čas je imao dobru strukturu, započeo asocijativno, a pojmovi iz iste su doprinijeli da se obnovi prethodno pređeno gradivo i utvrdi stečeno znanje. Nakon toga su učenici podijeljeni u pet grupa, gdje su razvijali timski duh, međusobnu toleranciju i saradnju. Sve aktivnosti su bile usmjerene na usvajanje ishoda učenja, a napravljena je jasna korelacija s biologijom i ekologijom. Aktivnost učenika je zadovoljavajuća, ali je čas u cjelini bio usmjeren na učenicu koja je imala zadatak da izlaže referat na zadatu nastavnu temu, uz povremeno uključivanje i usmjeravanje od strane nastavnice. To je na neki način „poremetilo“ dinamiku posmatranog časa. Nakon izlaganja učenice, nastavnica čita unaprijed pripremljene zadatke i upućuje učenike na korišćenje adekvatnih internet izvora. Poslije kratke konverzacije i traženja odgovora, učenici su rješavali zadatke i izlagali rješenja po prozivci nastavnika. Povratna informacija o ispravnosti rješenja djelimično je izostala. Drugi posmatrani čas je takođe započeo asocijativno, ali se niži nivo postignuća (srednja ocjena 2,34) odrazio na aktivnost učenika. Nakon asocijativno, učenica sa odličnim postignućima, je čitala unaprijed pripremljen seminarSKI rad na zadatu nastavnu temu, a nakon toga je nastavnica učenike podijelila u tri grupe, koje su imale zadatak da debatuju. Nijedna grupa nije bila u potpunosti uključena u nastavni proces, uprkos naporima nastavnice da ih motiviše.</p>

	Obrazloženje
	Preporuke
	Unaprijediti nastavu sociologije primjenom audio-vizuelnih nastavnih sredstava.
47679	Godišnji plan rada je blagovremeno urađen i usklađen sa važećim Predmetnim programom. Obrazac sadrži sve potrebne elemente. Uvršteni su časovi otvorenog dijela kurikuluma. Postavljeni ishodi učenja u skladu su sa Predmetnim programom, povezani sa specifičnostima lokalne sredine. Poslije svakog mjeseca ili obrazovno-vaspitnog ishoda se ne daje osvrt na realizaciju sa odgovarajućim komentarima, dopunama i korekcijama u cilju unapređenja nastavnog procesa. U dnevnicima rada se ne evidentiraju obrazovno-vaspitni ishodi i ishodi učenja, već je zastupljen ciljni pristup planiranju nastave, tj. nastava nije usklađena sa važećim Predmetnim programom. Od nastavne jedinice br. 50. se upisuju ishodi učenja, što se razlikuje u odnosu na nastavne jedinice koje su prethodile, upisivali su se ciljevi učenja.
	Preporuke
	Evidentiranje obrazovno-vaspitnih ishoda i ishoda učenja u dnevnicima rada uskladiti sa Godišnjim planom rada.
47680	Priložena priprema za posmatrane nastavne časove sadrži sve elemente za organizaciju nastave. Pri realizaciji pripreme uočljiv je odnos ishodi učenja – aktivnost učenika. Priprema sadži odgovarajuću artikulaciju kojom se čas zaokružuje kao cjelina. Za pripreme nastavnika koristi stručnu literaturu, Internet i druge izvore. Kako se radi o nastavnicima sa dužim radnim iskustvom, za nastavu se koriste i starije pripreme, koje se povremeno dorađuju.
47681	Prostor za nastavu i učenje uređen je na konvencionalan način. Izrada didaktičkog materijala je periodična, a u izradi istog učestvuje nastavnica, zajedno sa učenicima. U nastavi se koriste odobreni udžbenici i preporučena literatura. Izostaje primjena računara u nastavi.
	Preporuke
	Obezbijediti učila i nastavna pomagala neophodna za realizaciju predmetnog programa.
47682	Ocjenjivanje ima informativnu funkciju, rjeđe motivacionu ili razvojnu. Zabrinjavajući je podatak da 70 % učenika ima najniže ocjene, a samo 30% visoke ocjene. Na posjećenim časovima je bilo primjera vrednovanja učeničkih znanja. Nastavnica ima ličnu bilježnicu u kojoj su izdvojene različite tehnike ocjenjivanja, vodi urednu evidenciju postignuća. Stručni aktiv redovno analizira postignuća učenika, razmatra i razloge velikog broja negativnih ocjena, ali nedovoljno radi na otklanjanju uzroka na koje je moguće uticati.
	Preporuke
	Analizirati, u kontinuitetu, uzroke slabih postignuća učenika i preduzimati mjere za poboljšanje istih.
47683	Nastava se izvodi u klasičnim učionicama, koje su opremljene neophodnim namještajem. Na zidovima učionica nema dovoljno edukativnih radova s obrađenim sadržajima iz sociologije. Informaciona tehnologija nije dostupna. Nastavnica i učenici periodično izrađuju potreban didaktički materijal, koji prati realizaciju izučavanih sadržaja i osim informativne i edukativne funkcije, ima i motivacionu funkciju za učenje.
	Preporuke
	Škola treba da obezbijedi osnovne resurse za realizaciju predmetnog programa i da poboljša uslove rada u kabinetu/specijalizovanoj učionici (kompjuter ili lap top, projektor, literatura za nastavnike i učenike, namještaj za skladištenje literature i nastavnih sredstava...).
47684	Stručni aktiv čine nastavnici društvene grupe predmeta (sociologija, logika, poslovna etika, psihologija i filozofija). Iako je Aktiv raznorodan, iz zapisnika se može zaključiti da uglavnom dobro obavljaju planirane zadatke. U godišnjem planu su navedeni zadaci za čitavu školsku godinu. Za svaki klasifikacioni period postoji tabelarni pregled uspjeha i propratna analiza, ali izostaje analiza uticaja dopunske nastave na poboljšanje postignuća učenika. Nakon prvog klasifikacionog perioda, uvidom u dokumentaciju, u odjeljenjima sa lošijim postignućima su planirani časovi dopunske nastave, za koje je urađen plan i program, ali isti nijesu realizovani. Dodatni rad sa učenicima nastavnica ostvaruje i u okviru vannastavnih aktivnosti. Nastavnica je angažovana u okviru Humanitarnog kluba, prepoznavanje i podsticanje talentovanih učenika, Literarna, Dramska i Recitatorska sekcija.
	Preporuke
	Stručni aktivisti treba da se detaljnije bave stručnim usavršavanjem, poboljšanjem kvaliteta nastave i učenja, efektima dopunske nastave na proces nastave i učenja, međupredmetnom korelacijom.
47685	Nastavnica je uradila planove za dopunsku nastavu. Od početka školske godine dopunska nastava nije održavana. S druge strane, postignuća učenika nijesu na zadovoljavajućem nivou, po riječima nastavnice, učenici nijesu dovoljno zainteresovani i motivisani za rad i pohađanje časova dopunske nastave.
	Preporuke
	Motivisati učenike za dopunsku nastavu i realizovati odgovarajući broj časova.
47686	Planovi rada dodatne nastave su urađeni u skladu sa interesovanjima učenika, ali se isti ne realizuju. Nema evidencije da je ovaj vid rada sa nadarenim učenicima realizovan. U Planu vannastavnih aktivnosti za društvenu grupu predmeta su konkretizovani nazivi sekcija u okviru Humanitarnog kluba, Literarne, Dramske i Recitatorske sekcije.
	Preporuke
	Organizovati rad dodatne nastave za nadarene učenike.

Prosvjetni nadzornik: Milica Vušurović
6.1.1.8. Ekologija i zaštita životne sredine

Broj nastavnika po datom predmetu: 1
 Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1
 Broj ocjena odjeljenja: II-11 i II-10
 Broj posjećenih časova: 2

Aspekti utvrđivanja kvaliteta			Bodovi	Procjena kvaliteta			
Br. ind.	Opis			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
30	47694	Organizacija nastave/učenja na času	7		X		
11	47695	Planiranje nastave	8		X		
11	47696	Pisane pripreme za čas	6		X		
11	47697	Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	47698	Ocjenjivanje	8		X		
9	47699	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X		
8	47700	Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	47701	Dopunska nastava	7		X		
5	47702	Dodatna nastava	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.10	USPJEŠNO			
Br. ind.	Opis						
47694	Realizacijom časa postavljeni ishodi učenja su ostvareni na metodički dobar način. Nastavne metode, oblici rada i nastavna sredstva korišćena su na pedagoški dobar način i omogućili su dobru interakciju svih učesnika nastavnog procesa. U uvodnom dijelu časa, metodom Moždane oluje (pozitivne i negativne asocijacije na zadati pojam) nastavnica je motivisala učenike za dalji rad, omogućivši im da iznesu svoje stavove. U ovom dijelu poželjno bi bilo da su učenici komentarisali svoja stajališta. U nastavku časa, frontalnim radom, uz neprekidnu interakciju, nastavnica je podsticala funkcionalna znanja učenika verbalnom prezentacijom situacija iz života koje su učenici trebali da povežu sa temom časa. Edukativni film uveo je učenike u sljedeću etapu rada. Dužina filma nije u potpunosti prilagođena vremenskoj dinamici časa i dovela je do blagog pada interesovanja učenika. Bolja dinamika postignuta je u narednoj fazi kada je organizovana debata Pro e contra. U ovom dijelu izostala je odgovarajuća spontanost i rezultati istraživačkog rada učenika, ali je postignut visok stepen motivisanosti i aktivnosti skoro svih učenika. Nastavnica ima odličan pedagoški stav koji se ogleda u dobroj kontroli i saradnji sa učenicima i njihovom međusobnom poštovanju i uvažavanju. Na kraju časa je zadat domaći zadatak koji obuhvata i istraživački rad učenika (jačanje digitalnih kompetencija).						
47695	Godišnje planiranje rada za sve oblike nastave i vannastavnih aktivnosti urađeno je blagovremeno i planovi su usvojeni na sastanku Aktiva. Plan za redovnu nastavu sastoji se iz dva posebna dijela, opšteg i operativnog što opterećuje nastavnicu. Opšti dio sadrži tabelu obrazovno- vaspitnih ishoda sa okvirnim brojem časova, a operacionalizovani vremensku dinamiku realizacije ishoda učenja, pojmove, korelaciju, međupredmetne oblasti (mada nijesu zastupljene u programima srednjih stručnih škola) osvrst na realizaciju. Planovi su usklađeni sa Predmetnim programom i daje se osvrst na realizaciju u dijelu realizovanih i budućih aktivnosti, manje kao kritički osvrst na planiranje za narednu godinu.						
47696	Pisane pripreme za posjećene časove sadržale su didaktičko- metodičke elemente. U potpuno su podržale realizaciju časa. Jasno su postavljene sve etape časa, kao i aktivnosti učenika za ostvarivanje ishoda učenja. Druge pripreme nijesu date na uvid, mada po riječima nastavnice postoje u elektronskoj formi.						
	Preporuke						
	Po formama za pisanu pripremu koje koristi nastavnica, redovno se pripremati za nastavni proces.						
47697	Škola posjeduje mali broj nastavnih sredstava prema resursima iz Predmetnog programa. Taj problem nastavnica, uglavnom uspješno prevazilazi upotrebom informatičke tehnologije i upotrebom laptopa koji je privatna svojina. Na skoro svim časovima se koristi informatička tehnologija, nekad u učionici sa projektorom, a često nastavnica postavi laptop tako da je pristupačan svim učenicima. Zahvaljujući tome, učenici imaju pristup internetu i edukativnim filmovima. Takođe, nastavnica je koristila i listiće u dijelu samostalnog rada učenika.						
47698	Ocjenjivanje se vrši u kontinuitetu pomoću različitih tehnika ocjenjivanja koje evidentira u ličnoj bilježnici. Protokol izražuje za svaki klasifikacioni period i obuhvata usmeno i pisano provjeravanje znanja, domaće zadatke, projekte i aktivnosti na času i na taj način se provjeravaju i drugi domeni znanja, osim kognitivnog. U odjeljenjskim knjigama evidentiraju se ocjene sa usmene provjere znanja. Nastavnica je uradila kriterijume ocjenjivanja koji su uopšteni i nijesu konkretno povezani sa obrazovno-vaspitnim ishodima učenja.						
47699	Nastava se realizuje u učionici opšte namjene koja je opremljena sa neznatnom količinom didaktičkog materijala povezanih sa ishodima učenja ovog nastavnog predmeta. Zbog objektivnih razloga, Škola ne može obezbijediti kabinetnsku nastavu što otežava organizaciju obrazovno-vaspitnog rada. Nastavnica zajedno sa učenicima izražuje određenu količinu didaktičkog materijala koji je uglavnom proizvod domaćeg zadatka. U svesci Aktiva je urađena specifikacija potrebnih nastavnih sredstava, ali nije dostavljena upravi Škole.						
47700	Aktiv čine profesorice opšte i stručne grupe predmeta (Ekologija i zaštita životne sredine i Poznavanje robe). U prethodnoj godini nijesu realizovani sastanci tokom drugog polugodišta. Zbog promjene Nastavnog plana profesorica biologije nije bila član Aktiva ove škole. U Ovoj godini, do dana nadzora evidentirano je petnaest zapisnika, što nije usklađeno sa Planom i programom rada Aktiva. Aktiv je usvojio operacionalizovan Plan rada, izvršio podjelu časova na nastavničke, usvojio planove rada nastavnika. Takođe, planirana je izrada specifikacija potrebnih nastavnih sredstava, prijedlog plana za profesionalno usavršavanje, primjena savremenih metoda, hospitacije, usklađivanje kriterijuma ocjenjivanja, vannastavne aktivnosti, analiza postignuća učenika, edukativne radionice, izrada didaktičkog materijala, efikasnost						

	Obrazloženje
	<p> dodatne i dopunske nastave, ogledni časovi, predavanje, analiza realizacije planova, analiza rada Aktiva. Od bitnih nadležnosti Aktiva izostaje dogovor oko otvorenog dijela kurikuluma. Realizovan je dio planiranih aktivnosti. Urađena je specifikacija potrebnih nastavnih sredstava. Navedeni su domeni učenja i što se prati u okviru kojeg domena. Dati su kriterijumi ocjenjivanja, mada ne najbolje izdefinisani, kao i bodovna skala. Dati su ciljevi za profesionalni razvoj na nivou Škole. Sjednica u oktobru nije realizovana. Vršiti se analiza postignuća učenika. Daje se detaljna kvantitativna analiza sa opisom stanja i predložene mjere za poboljšanje. Evidentirane su hospitacije, ali ne i analize istih kako bi se unaprijedio proces nastave. Planirani su i realizovani edukativni izleti i posjete, gostovanja stručnjaka različitih profila, a dopunska i dodatna, kako navode realizovaće se u skladu sa mogućnostima. Nijesu urađeni planirani mjerni instrumenti radi usklađivanja kriterijuma ocjenjivanja. Nije vršena analiza primjene savremenih metoda, oblika rada i nastavnih sredstava. Realizovana je edukativna radionica na temu „Narkomanija“. U sklopu vannastavnih aktivnosti osnovan je Klub mladih ekologa. </p>
47701	<p> Dopunska nastava se kvalitetno planira usklađujući nivoe ostvarenosti ishoda učenja sa znanjem učenika za ovaj vid nastave. Plan je operacionalizovan i djelimično realizovan zbog manjeg odziva učenika i nedostatka prostora. </p>
47702	<p> Plan dodatne nastave je operacionalizovan sa odgovarajućim ishodima učenja. Tokom ove godine nije realizovan ni jedan čas, iako su dati termini. Učenicima su ponuđena dodatna znanja iz Ekologije i zaštite životne sredine putem Kluba mladih ekologa. Plan je urađen, a o realizovanim aktivnostima vodi se zasebna evidencija potkrijepljena fotodokumentacijom. </p>

6.1.2. Izborni predmeti

6.1.3. Fakultativni predmeti

6.1.4. Obavezni izborni sadržaji

6.1.5. Stručna nastava

Metni nadzornik: mr Anton Gojčaj

Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima

1. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima.

Red. broj	Opis	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	47687	Postignuća na provjeri znanja i eksternoj provjeri znanja	8	X		
15	47688	Postignuća po klasifikacionim periodima tekuće godine	5		X	
15	47689	Postignuća učenika na višim nivoima takmičenja	8	X		
11	47690	Postignuća učenika na školskom takmičenju	5		X	
11	47693	Vaspitna postignuća: neopravdani izostanci, vladanje ...	5		X	
10	47691	Postignuća učenika sa posebnim potrebama	8	X		
8	47692	Postignuća po klasifikacionim periodima i na kraju prethodne godine	6	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.73	UGLAVNOM USPJEŠNO		
Br. ind.	Opis					
47687	<p>Na eksternoj provjeri znanja na kraju školske 2016/17. godine, na testiranje iz Crnogorskog-srpskog, hrvatskog, bosanskog jezika i književnosti izašlo je 352 učenika, od kojih je više od 98% ostvarilo pozitivan – od kojih je 6 učenika (oko 2%) ostvarilo odličnu ocjenu; testiranju iz engleskog jezika podvrglo se 340 učenika, 95% njih je ostvarilo pozitivan, a 23 učenika (manje od 7%) je dobilo odličnu ocjenu; test iz matematike uradilo je 12 učenika od kojih je oko 83% ostvarilo pozitivan uspjeh, međutim iz ovog predmeta nije bilo odličnih ni vrlodobrih ocjena. Na internom stručnom ispitu (izborni predmet i teme) na kraju školske 2016/17. godine svi učenici su položili. Na eksternoj provjeri znanja na kraju školske 2017/18. godine, na testiranje iz Crnogorskog-srpskog, hrvatskog, bosanskog jezika i književnosti izašlo je 319 učenika, od kojih je skoro 99% ostvarilo pozitivan, od kojih je 22 učenika (nešto ispod 7%) dobilo najvišu ocjenu; testiranju iz engleskog jezika podvrglo se 291 učenika, od kojih je oko 94% ostvarilo pozitivan uspjeh, a 26 učenika (oko 9%) bili su odlični; testiranje iz matematike uradilo je 24 učenika i svi su dobili pozitivne ocjene, a troje od njih su ostvarili najbolju ocjenu. Na internom stručnom ispitu (izborni predmet i teme) na kraju školske 2017/18. godine svi učenici su položili. Sa tvrdnjom iz upitnika da su obrazovna postignuća znanja i vještina učenika u ovoj školi odlična i primjenjiva u praksi slaže se u potpunosti ili uglavnom se slaže oko 83% nastavnika, 68% učenika i oko 64% roditelja, dok se sa tom tvrdnjom ne slaže nešto manje od 11% roditelja, oko 6% učenika i oko 1% nastavnika.</p>					
47688	<p>Na kraju prvog klasifikacionog perioda tekuće školske godine oko 40% učenika ostvarilo je pozitivan uspjeh, dok je 318 učenika (oko 23%) imalo 4 i više ocjena "nedovoljan". Najbolji su bili učenici prvog razreda (55% s pozitivnim uspjehom) a najlošiji trećeg razreda (prelaznost ispod 31%). Na drugom klasifikacionom periodu pozitivan uspjeh ostvarilo je oko 49%, od kojih je 252 (oko 18%) imalo 4 i više ocjena "nedovoljan". Najbolji su opet bili učenici prvog razreda (58% bez slabe ocjene), ali su sada najslabiji rezultat postigli učenici četvrtog razreda – ispod 40% s pozitivnim uspjehom. Na kraju trećeg klasifikacionog perioda procenat učenika s pozitivnim uspjehom opet pada - nešto ispod 46%, a sa 4 i više slabih ocjena bilo je 262 učenika (oko 19%). I na kraju trećeg kvartala najveći stepen prelaznosti zabilježen je u prvom razredu (oko 54%), dok su učenici trećeg razreda ostvarili najlošija postignuća (prelaznost oko 39%).</p> <p>Preporuke</p> <p>Analizirati nizak nivo obrazovnih postignuća značajnog broja učenika i preduzeti mjere i aktivnosti za njihovo poboljšanje.</p>					
47689	<p>Škola redovno učestvuje na raznim sajmovima odnosno takmičenjima u zemlji i regionu. Na ekonomijadi u Varaždinu 2016. i Podgorici 2017. osvojili su prvo, u Zagrebu 2018. treće, a u Strumici 2019. godine drugo mjesto. Tradicionalno dobre rezultate postižu i na međunarodnom sajmu preduzeća za vježbu i preduzetništvo koje se svake godine održava u Plovidivu (Bugarska) gdje su 2016. osvojili nagradu za najbolji štand, a 2018. preduzeće za vježbu „Božanske kapi“ iz ove ustanove predstavilo se na zajedničkom štandu s preduzetničkim klubom Gimnazije „Slobodan Škerovič“ – iz Podgorice za što su osvojili nagradu za „Najbolju prezentaciju na francuskom jeziku“, koju je dodijelila francuska organizacija „Francophonía“. Iako ne učestvuju redovno na državnim takmičenjima iz opšte-obrazovnih predmeta, zbog redukovano programa tih nastavnih predmeta u odnosu na gimnazije, bilo je i tu zapaženih rezultata: na takmičenju iz sociologije u Nikšiću 2017. godine učenica ove Škole zauzela je treće mjesto, a 2018. osvojeno je šesto i jedanaesto mjesto. Prethodne školske godine nakon održanog školskog takmičenja, pravo nastupa na državno stekao je jedan učenik. Ova je Škola pobijedila na državnom takmičenju iz istorije, organizovanom u Tivtu 2016. godine. Debatni klub Škole je na opštinskom takmičenju debatnih klubova osvojio drugo mjesto. Na konkursu na temu „Pirandelo, naš savremenik“, organizovanom od Udruženja nastavnika italijanskog jezika Crne Gore, školske 2017/2018. godini, učestvovalo je pet učenika drugog razreda ove Škole, kojima je pripala druga nagrada. Uspjesi ne izostaju ni na sportskim takmičenjima: pobjednici su opštinskog turnira srednjoškola u futsalu 2016. godine, jednog prvog mjesta na Podgoričkom maratonu, a pojedini učenici postižu značajne rezultate na domaćoj i međunarodnoj sceni na takmičenjima borilačkih vještina.</p>					
47690	<p>Kad su u pitanju opšte-obrazovni predmeti školska takmičenja nisu česta, ali ih ima. U prvoj sedmici marta tekuće godine povodom Svjetskog dana matematike organizovano je takmičenje iz matematike za učenike prvog, drugog i trećeg razreda. Školske 2017/2018. godine za učenike četvrtog razreda organizovano je školsko takmičenje iz engleskog jezika i iz matematike. Veći značaj Škola daje organizovanju takmičenja iz stručnih predmeta, pa se redovno organizuju takmičenja iz Računovodstva I i II, preduzeća za vježbu itd. Škola je, između ostalog, organizovala konkurs na temu „Jezik roda moga“ i nagradila najbolje radove.</p>					

	Obrazloženje
	Preporuke
	Planirati i organizovati školska takmičenja iz više opšte-obrazovnih predmeta i sportska takmičenja.
47693	<p>Broj izostanaka po klasifikacionim periodima tekuće školske godine, na nivou Škole, izgleda ovako: I klasifikacioni period – 25.317 izostanaka (prosječno oko 18 izostana po učeniku), od kojih je 8.568 (prosječno 3 po učeniku) neopravdanih; II klasif. period – 51.832 izostanaka (prosječno po 37 izostana po učeniku), od kojih je 8.568 (prosječno 6 po učeniku) neopravdanih; III klasif. period – 70.315 izostanaka (u prosjeku 51 izostanak po učeniku), od kojih je 9.409 (prosječno nešto ispod 7 po učeniku) neopravdanih izostanaka. I prethodne školske godine broj izostanaka bio je izuzetno visok. Škola se u kontinuitetu bori da se broj izostanaka smanji, a najčešće preko izricanja vaspitnih mjera, pa je u prvom klasifikacionom tekuće godine izrečeno 162 opomena i 24 ukora, u drugom kvaralu 80 opomena i 84 ukora, a u trećem klas. periodu 85 opomena i 56 ukora. Međutim, to nije bilo dovoljno, pa je Škola bila prisiljena da u svakom klasifikacionom periodu nekim učenicima prekine status redovnog učenika: u prvom tromjesečju status redovnog učenika izgubilo je 5, u drugom 7, a u trećem tromjesečju još 7 učenika, dakle ukupno 19, svi zbog previsokog broja izostanaka. Međutim, pedagoškinja Škole smatra da vaspitne mjere kod značajnog broja učenika imaju pozitivan uticaj, jer kad se primiču granici dozvoljenog broja izostanaka paze da ga ne preskoče. Oko 89% anketiranih nastavnika se u potpunosti ili uglavnom slaže sa konstatacijom da se vaspitna postignuća učenika redovno prate i analiziraju. Po riječima zaposlenih u pedagoško-psihološkoj službi, značajan broj učenika ove Škole se aktivno bavi sportom i njihovo učestvovanje na raznim domaćim i međunarodnim takmičenjima (uključujući i pripremanje za takmičenja) jedan je od glavnih razloga tako visokog broja izostanaka na nivou Škole. Iako ima i vaspitnih mjera zbog drugih razloga (neprijemno ponašanje, nepoštovanje kućnog reda itd.) njihov broj je zanemarljiv u odnosu na one zbog izostanaka. Prethodne školske godine status redovnog učenika u toku godine prestao je za 78 učenika, od kojih za 46 njih u četvrtom klasifikacionom periodu – razlog je i prošle godine bio isti kao i ove – previsok broj izostanaka. Zanimljivo je da se sa tvrdnjom iz upitnika da su izrečene vaspitne mjere pravedne i pozitivno utiču na ponašanje učenika potpuno ili uglavnom slaže oko 67% učenika i oko 57% roditelja, oko 10% učenika i 9% roditelja ne slaže se, a djelimično se slaže oko 20% učenika i 19% roditelja.</p>
	Preporuke
	Pojačanim pedagoškim radom u kontinuitetu raditi na poboljšanju vaspitnih postignuća učenika.
47691	Nastavu u ovoj Školi pohađa pet učenika sa posebnim obrazovnim potrebama, za koje su urađeni odgovarajući individualni razvojni obrazovni programi, koji se, po riječima Uprave i stručnih saradnika, realizuju predviđenom dinamikom.
47692	<p>Na kraju prvog klasifikacionog perioda školske 2016/2017. godine nešto više od 39% učenika ostvarilo je pozitivan uspjeh, dok je oko 61% učenika imalo jednu ili više ocjena "nedovoljan". Najbolji su bili učenici prvog razreda (oko 57% s pozitivnim uspjehom) a najlošiji oni drugog razreda (prelaznost oko 28%). Na drugom klasifikacionom periodu pozitivan uspjeh ostvarilo je oko 50%, a skoro isti procenat učenika je imao jednu ili više ocjena "nedovoljan". Učenici prvog razreda su najbolji (skoro 70% pozitivnih), ali su sada najslabiji rezultat postigli učenici četvrtog razreda – samo je 40% učenika s pozitivnim uspjehom. Na kraju trećeg klasifikacionog perioda procenat učenika s pozitivnim uspjehom opet pada - nešto ispod 45%, a učenici prvog razreda i dalje su najbolji (preko 62% pozitivnih), dok učenici četvrtog razred nastavljaju da budu na dnu – manje od 36% pozitivnih. Na kraju četvrtog klasifikacionog perioda procenat učenika s pozitivnim uspjehom u odnosu na prethodna tri kvartala bilježi visok skok – preko 78% učenika s pozitivnim uspjehom, a učenici prvog razreda su i dalje daleko ispred ostalih - preko 89% učenika s pozitivnim uspjehom, a učenici četvrtog razreda su i na kraju ovog kvartala imali najniži procenat – ispod 70% učenika s pozitivnim uspjehom. Na kraju školske godine, nakon popravnih ispita, svi su učenici položili, a oni koji su tokom školske godine isključeni položili su razredni ispit.</p>

preporuka:

za direktora škole je da sa Izveštajem upozna nastavnike, Savjet roditelja i Školski odbor (član 13. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno - vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list RCG", br. 26/12).

Na osnovu ovog Izveštaja, direktor škole treba da uradi Plan za unapređivanje kvaliteta obrazovno - vaspitnog rada i dostavi ga Zavodu za školstvo u roku od 30 dana od dana prijema ovog izvještaja (član 14. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno - vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list RCG", br. 26/12).

- Pravna pouka:

Shodno stavu 4. člana 11. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno - vaspitnog rada u ustanovama, na ovaj Izveštaj škola može izjaviti prigovor direktoru Zavoda za školstvo u roku od 15 dana od dana prijema ovog Izveštaja.

Vođa tima nadzornika
Rabija Šarkinović

Dostavljeno:

JU Srednja ekonomska škola „Mirko Vešović“ - Podgorica
Ministarstvu prosvjete

Arhivi
Centru za stručno obrazovanje

Direktor
Rešad Sijarić

